

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରକାଶକଳିକା । କାନ୍ତିକାଳିକା । ବିଜ୍ଞାନିକା ।
ଚାରିକାଳିକା । ବିଜ୍ଞାନିକା । ବିଜ୍ଞାନିକା ।

୦୬୭୪୦୯୨୨୨୨ । ୦୬୭୪୦୯୨୨୨୨

sarpaymaha@gmail.com
www.facebook.com/maharsarpaypublishing
www.maharsarpay.com

ထုတ်ဝေခြင်း	တတိယအကြိမ်
မေလာ ၂၀၂၄ ခုနှစ်	၁၀၀၀
စောင်ရေး	နိုင်ငံပို့ဆောင်ရွက်မှု
မျက်နှာပံ့ဒီဇိုင်း	နိုင်ငံပို့ဆောင်ရွက်မှု
ထုတ်ဝေသူ	ဒေါသီမျိုးသမီး (၁၁၂၅)
ပုံနှိပ်သူ	နိုင်ငံပို့ဆောင်ရွက်မှု (နှင့်သင်ပုံပို့ဆောင်ရွက်-၀၀၄၄၁) ဝျော်ချော်ချော်
စာစဉ်	အမှတ်-၁၃၇-၁၃၆၈ ၃၉-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့
စာအုပ်ချုပ်	ချုပ်ခိုင်
ဖြန့်ချိရေး	ကိုယ် (ငွေအော်စည်းအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း) ဝျော်ချော်ချော်
တန်း	မဟာတေပး
	အမှတ်-၁၅၂၂ သေယာဗုဏ်၊ ၂-နံပွဲ၊ သယ်နှေ့ကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့。 ဖုန်း - ၀၉၉၅၀၆၂၃၃၈၁၊ ၀၉၉၅၀၆၂၃၃၈၁
တန်း	၅၀၀၀ ကျပ်

မြေသိနားတင်

အနုပို့ဆောမ ရုပ်ပါဒ် । မြေသိနားတင်
 ရန်ကုန်၊ မဟာတေပး । ၂၀၂၄
 ၂၁၈ ၁၆၈ ၂၀၁၅ × ၁၂၁၅ ၀၈၈၈
 (၃) အနုပို့ဆောမ ရုပ်ပါဒ်

အနုပည်လာမ

ရှိပါဒီ
မြသန်းတင့်

DIALECTICAL MATERIALISM

MAURICE CORNFORTH

Volume - I

မ ဟာ စာ ပေ (စာ စဉ် - ၁၁၆)

ပထမအကြိမ်

ထုတ်ဝေသူ၏ အမှာ

ယနေ့ကား ကမ္ဘာ အလုပ်သမားနေ့။

လက်၍ အစိုးရကား အလုပ်သမား အရေးကို ဦးစားပေး၍
ဆောင်ရွက်မည့် အစိုးရ။

ဤစာအုပ်ကား အလုပ်သမားတို့၏ သဘောတရားကို ဖွင့်ဆိုသည့်
စာအုပ်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအစိုးရလက်ထက်၊ ဤနေ့တွင်၊ ဤစာအုပ်အား
ထုတ်ဝေ ဖြန်ချိလိုက်နိုင်ခြင်းကို အထူး နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်မိသည်။
တစ်နှစ်း ထပ်၍ တင်ပြလိုပါသည်။

အကယ်၍ ဤစာအုပ်ကို ယခုအချင့်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ လွန်ခဲ့သည့်
နှစ်နှစ် ပထစ အစိုးရ လက်ထက်က ထုတ်ဝေခဲ့သည် ဆိုကြပါစို့။

ထိုစဉ်က လွှမ်းမိုးခဲ့သော သဘောတရားကား အဘယ်နည်း။
အရင်းရှင်တို့၏ စိတ်ဝါဒ အဘိဓမ္မ၊ မဟုတ်ပါလား။ ဘာကြောင့် ဆင်းရဲသူ
ဆင်းရဲနေသနည်း ဆိုသည့်ပြဿနာတွင် ‘ထာဝရ ဘုရားသခင်က ဖန်တီး
ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့်’ ဖြစ်သည်။ ချမ်းသာသူများသည် အသုံးအစွဲ ကျစိုက်
၍ အရည်ကို မျှော်တတ်ကာ၊ ဆင်းရဲသူများမှာ အသုံးအစွဲ လက်ဖွာကာ
အမြောအမြင် မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်’ ဟူသော သဘောတရားနှင့်

ဖြေဆိုခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

ထိုစဉ်တွင် ဤစာအုပ်မျိုး ထုတ်ဝေခဲ့ပါလျှင် အရေးမလှ ဖြစ်ခဲ့ရ မည်မှာ သေချာပါသည်။

သို့သော ယနေ့ ဘယ်သဘောတရားမျိုး လွှမ်းမိုးလာပြီနည်း။ ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရား လွှမ်းမိုးလာပြီ မဟုတ်ပါလား။ အထက်ဖော်ပြုပါ ပြဿနာကိုပင် ဖြေရှင်းရာဝယ် ‘လူအဖွဲ့အစည်းတွင် ဆင်းရချမ်းသာသူဟု ကွဲပြား ခြားနားနေရခြင်းသည်’ ဘဝတည်ဖြူမှ ရုပ်ဝဏ္ဏများ ထုတ်လုပ်ရေး စနစ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ တချို့က မြေယာနှင့် ကုန်လုပ် ကိရိယာများကို ပိုင်ဆိုင်ရှု၊ တချို့က ငှုံးတို့အတွက် အလုပ် လုပ်ပေးရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပိုင်ဆိုင်မှ မရှိသူသည် မည်မျှပင် ကြိုးစား အားထုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ ချွေတာ စုဆောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရခြားကော်၊ ပိုင်ဆိုင်မှု ရှိထုက္ကသာ ငှုံးတို့အလုပ်၏ အသီးအပွင့်ကို ခံစားလျက် ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာလာမည် ဖြစ်သည်’ ဟူသော အဖြေမျိုး ပေးမည့် အယူအဆမျိုး လွှမ်းမိုးစ ပြုလာပါပြီ။

အချုပ်အားဖြင့် ထိုခေတ်သည် ‘ဆင်းရသူ’ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင် ‘တတ်အားသမျှ အလှုပါနဲ့ပြု ဆူတောင်း’ ဆိုသည့် နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းမည့်စေတော်။ ယခုခေတ်ကား ဤပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင် ‘လူအဖွဲ့အစည်းအား ပြောင်းလဲရန် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေ’ ဆိုသည့်နည်းဖြင့် ဖြေရှင်းမည့်စေတော်။

‘လူအဖွဲ့အစည်းကြီးအား ပြောင်းလဲရန် နည်းလမ်းများ’ ဆိုလျှင် ယခု ထုတ်ဝေလိုက်သည့် ‘အနုပိုလောမ ရပ်ဝါဒ’ အမည်ရှိ ‘အလုပ်သမားတို့၏ အဘိဓမ္မ’ တွင် အပြည့်အစုံ ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအစိုးရလက်ထက်၊ ဤနေ့တွင်၊ ဤစာအုပ်အား ထုတ်ဝေလိုက်နိုင်ခြင်းကို အထူး နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်မိပါကြောင်း။

အနာဂတ်ကို ပိုင်ဆိုင်လာကြတော့မည့် အလုပ်သမားများသည် ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ခြင်းအားဖြင့် လူအဖွဲ့အစည်းအား ပြောင်းလဲရန် နည်းလမ်းကောင်းများ ရှာဖွေ တွေ့ရှိနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ထွန်းလင်းစာပေ။

၁၉၆၃ခု၊ မေလ ၁ ရက်။

မာတိကာ

အပိုင်း (၁) ရုပ်ပါဒ

အဆိုး (၁)	ပါတီအသိဓမ္မာ	။
အဆိုး (၂)	ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝိဇ	၂၅
အဆိုး (၃)	စက်ယန္တရား ရှင်ဝါဒ	၄၂
အဆိုး (၄)	စက်ယန္တရား ရှင်ဝါဒ မှ အန်ပဋိလောမ ရှင်ဝါဒသို့	၅၃
အဆိုး (၅)	ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုအား အန်ပဏိလောမကျဖွာ ခံယူပုံ	၆၃

အပိုင်း (၂) အနုပည်ကျော

အဆိုး (၆)	အန်ပဏိလောမနှင့် တဗ္ဗားမော	၀၃
အဆိုး (၇)	ပြောင်းလဲမှုနှင့် အညမည ဆက်သွယ်မှု	၃၆
အဆိုး (၈)	ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများ	၁၀၈
အဆိုး (၉)	အသစ်နှင့် အဟောင်း	၁၂၀
အဆိုး (၁၀)	ငြင်းဖျက်ခြင်းကို ငြင်းဖျက်ခြင်း	၁၃၀
အဆိုး (၁၁)	ဝေဖန်ရေးနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဝေဖန်ရေး	၁၄၀
အဆိုး (၁၂)	အန်ပဏိလောမ ရှင်ဝါဒနှင့် သို့ပုံးယဉ်ဌာ	၁၅၇
	နိုင်း	၁၅၈

နေဂံကောက်ထဲ

(က) ဂေါဟာရရှင်းချက်	၁၇၁
(ခ) ပုဂ္ဂိုလ်အညွှန်း	၁၇၅

အပိုင်း (၁)

ရပ်စိဒ

[အနုပိုလောမရပ်ဝါဒ သဘောတရားကို
သိပံ့နည်း၊ ရူပေါ်နည်း၊ မီဝေါယနည်း၊ သချ်ဗော်နည်း၊
ခန္ဓာော်နည်းတို့ဖြင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်]

အခန်း (၁)

ပါတီအသိဓမ္မ

အဘိဓမ္မတိုင်း၌ လူတန်းစားအမြင် ရှိသည်။ သွေးစုပ်ခြယ်
လှယ်သော လူတန်းစားသည် ငှါးတို့၏ လူတန်းစား ရပ်တည်မှု နိုင်မြှု
ရေးနှင့် တရားမှန်ကန်ရေးတို့၊ အတွက် အမျိုးမျိုးသော ဟန်ဆောင်
ဖုံးကွယ်မှုနှင့် လိမ်လည်မှုများကို အသုံးပြုကြသည်။ အလုပ်သမား
လူတန်းစားမှာမှုကား ငှါး၏ လူတန်းစား ရပ်တည်မှုနှင့် ရည်မှန်းချက်
များ၏ သဘာဝအတိုင်း အရာဝတ္ထုများကို နိုပကတိ အတိုင်းပင်
မြင်ကြသည်။ ဟန်ဆောင်ဖုံးကွယ်မှု နှင့် လိမ်လည်မှုများ မရှိပေ။

အလုပ်သမား လူတန်းစားအဖို့၊ တော်လှန်သော လူတန်းစား
အမြင်တစ်ရပ်ကို ဖော်ပြသည့် အဘိဓမ္မတစ်ရပ် လိုအပ်ပေသည်။
ယင်းသို့၊ သော အဘိဓမ္မ တစ်ရပ်ကှင်းမဲ့ ခြင်းသည် အလုပ်သမား
လူတန်းစားနှင့် ဆိုရှုယ်လစ်ဝါဒအား အန္တရာယ် ဖြစ်စေသော
တွေးခေါ်မှုများကိုသာ ပေါ်ပေါက်စေပေသည်။

ယင်းအချက်သည်ပင်လျင် ကျွန်ုပ်တို့ အဘိဓမ္မ၏ ရပ်ဝါဒ
သမား လက္ခဏာကို ဖော်ပြပေသည်။

အနုပိုလောမရပ်ဝါဒသည် ‘မူကိစ်-လီနိုင်ပါတီ၏ လောက

အမြင်ဖြစ်သည်' ဟု စတာလင်က ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။

များစွာသော နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များအထိ၊ ဤဖွင့်ဆိုချက်သည် အထူးအဆင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ဖွယ်ရာ ရှိခိုး။ သို့ရာတွင် အန်ပဋိလောမရပ်ဝါဒကို ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်လိုလျှင် ဤဖွင့်ဆိုချက်၏ နောက်ကွယ်တွင် ရှိသော အတွေးအခေါ်ကို သိရှိနားလည်ရန် လိုပေသည်။

ပထမအချက်အားဖြင့် ဤလူတန်းစား အဘိဓမ္မာ ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ပါရှိသည့် တွေးခေါ်မှု နောက်ကွယ်၍ မည်သည့်အဘိဓမ္မာ ခံယူချက် ရှိသနည်း။

အဘိဓမ္မာ ဆိုသည်မှာ ကမ္မာလောကြီး၏ သဘာဝနှင့် ထိကမ္မာ လောကြီးထဲ၌ လူသောင်၏ အခန်းကဏ္ဍတို့ကို ယေဘုယျအကျိုး ဖော်ပြချက် တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လောကအမြင်ဟုလည်း ခေါ်နိုင်ပေသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် လူတိုင်း၌ အဘိဓမ္မာရှိသည်။ လူတိုင်းသည် အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ ရူမြင်ချက်များ၏ ထဲအကိုး၊ လွမ်းမိုးမှုကို ခံကြရသည် ဆိုသည့်အချက်မှာ ထင်ရှားသည်။

ဥပမာ-တချို့က ကမ္မာလောကြီးသည် 'ခုက္ခား' ကြီးသာ ဖြစ်သည်။ လူဘဝ ဆိုသည်မှာလည်း နောက်ထပ် ပိုမို ကောင်းမွန်သော ကမ္မာလောကြီး တစ်ခုနှင့် ပိုမို ကောင်းမွန်သော ဘဝတစ်ခုသို့ ရောက်ရှိအောင် ကြိုးပမ်းရာ စခန်းထောက် ဒေသတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကံကြမ္မာ ဖန်တီးသမျှကို ခံစား တွေ့ကြုံကြရမည်။ ကံကြမ္မာ ဖန်တီးပေးသော အခြေအနေများလောက်နှင့် သတ္တဝါများ ကောင်းကျိုးကို အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်ဆောင်ကြရန်သာ ရှိတော့သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ယင်းမှာ အဘိဓမ္မာ တစ်မျိုး၊ လောကအမြင် တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။

အချို့ကလည်း ကမ္မာလောကြီးသည် စည်းစိမ် ချမ်းသာကို ခံစားရာ ဒေသဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်းသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အားကိုးကာ၊ ကိုယ်ကျိုးကိုသာ ကြည့်ရမည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဤသည်မှာ လည်း အဘိဓမ္မာ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အဘိဓမ္မာသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လောကအမြင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ပြီ။ သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ လောကအမြင်ကို စနစ်တကျ အသေးစိတ် ဖွင့်ဆိုရန် သေချာ ကျွန်ုပ် ဖွံ့စည်း၍ ရှေ့နောက် ညီညာတ်သော

သဘောတရား တစ်ရပ်အဖြစ် ထူထောင်ရန် ပြသာနာ ပေါ်ပေါက်လာပေ သည်။ ယုံကြည်ချက်များနှင့် သဘောထားများကို စနစ်ကျသော လမ်းညွှန် ဝါဒများအဖြစ် ထုတ်ဖော်တင်ပြရန် လိုအပ်လာပေသည်။ ယင်းမှာ အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များ၏ အလုပ်ဖြစ်ပေသည်။

အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များက ငှုံးတို့၏ သဘောတရားများကို ထူထောင်ကြရာတွင် ငှုံးတို့သည် ရှုပ်ထွေးစွာ ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ စိုးတဝါး ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ လူများ နားမလည်အောင် ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့၏ အဘိဓမ္မာများသည် နားလည်ရန် ခက်ခဲသည့်တိုင်အောင် လူအများ အား ဉာဏ် လွှမ်းမိုးလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။ ယင်းသို့ ဉာဏ် လွှမ်းမိုးနေခြင်းမှာ အဘိဓမ္မာ ဆရာများသည် အချို့သော မိရိုးဖလာ ယုံကြည်ချက်များကို စနစ်တကျ ပြုပြင်၍သော်လည်းကောင်း၊ ထပ်မံဖြည့်စွက်၍သော်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ကာ သာမန်လူများအပေါ်တွင် အတင်း အကျပ် ရိုက်သွင်းခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် လူတော်တော် များများသည် အဘိဓမ္မာ စာအုပ်ကြီးများကို မဖတ်ဖူးကြသော်လည်း အဘိဓမ္မာ ပညာရှင် အသီးသီး၏ အဘိဓမ္မာ အမျိုးမျိုး၏ လွှမ်းမိုးမှာကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းဖြင့် ခံနေကြရပေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ဆိုခဲ့သော အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များ၏ အဘိဓမ္မာ များသည် ငှုံးတို့၏ ဦးနောက်မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကိုယ်ပိုင် အဘိဓမ္မာ များဟု ကျွန်ုပ်တို့ လက်မခံနိုင်ပေ။ တစ်စုံတစ်ခုသော ရှုမြင်ချက်၊ တစ်စုံ တစ်ခုသော နည်းလမ်းများသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော အဘိဓမ္မာ ပညာရှင် ပြုစုံ ရေးသားသည့် တစ်စုံတစ်ခုသော အဘိဓမ္မာစာအုပ်တွင် ပါရှိကောင်း ပါရှိမည် ဖြစ်သော်လည်း ယေဘုယျ သဘောတွင်မူ ထို တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များသည် စော်၏ လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် လူမှု လူပုံရှုး မူများကို ထပ်ဟပ်ဖော်ပြသည့် လူမှု အခြေခံပေါ်၍သာ ရပ်တည်၍ နေပေ သည်။ ထိုအဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များ၏ တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များသည် သူတို့ ခေါင်းထဲမှ အဆင်သင့် ထွက်လာကြခြင်း မဟုတ်ပေ။

ဤအချက်ကို သဘောပေါက်လျှင် ရှုံးတစ်ဆင့်တက်၍ ဆွေးနွေး လိုသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းမြှု လူတန်းစား အမျိုးမျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိသည်။ ရှေးဟောင်းဘုံစနစ် ကွယ်ပျောက်သည့် အချိန်မှစ၍ လူ့အဖွဲ့အစည်းမြှု

လူတန်းစားများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လူအဖွဲ့အစည်းတွင် အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များသည်လည်း လူတန်းစား အမျိုးမျိုး၏ အမြင်ကို ဖော်ပြခဲ့သည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာ ပညာရှင် အသီးသီး၏ စနစ်များသည်လည်း လူတန်းစား အမြင်ကို ဖော်ပြသည်သာ ဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မာသည် လူတန်းစား အမြင်တစ်ရပ်ကို စနစ်တကျဖော်ပြခင်း၊ သဘောတရားရေး ထူထောင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တိကျွော ပြောရလျှင် လူတန်းစား အသီးသီး၏ အယူအဆသာ ဖြစ်ပေသည်။

အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များက အဘိဓမ္မာ အစစ်သည် လူသွေ့ဝါ အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုကြသော်လည်း အမှန်မှာ အဘိဓမ္မာသည် လူတန်းစား အဘိဓမ္မာများသာ ဖြစ်ပေသည်။

လူများသည် လူအဖွဲ့အစည်းနှင့် ကင်းကွာ၍ မတွေးပေ။ တွေးလည်း မတွေးနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် လူတန်းစား အသီးသီး ရှိကြသော လူအဖွဲ့အစည်းတွင် လူတန်းစား အကျိုးစီးပွားများ၊ လူတန်းစား တိုက်ခွဲများနှင့် တွေးခေါ်မှုတွင်လည်းကောင်း၊ လူပ်ရှားမှုတွင်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်မှုတွင်လည်းကောင်း ကင်းကွာ၍ မရပေ။ အဘိဓမ္မာ တစ်ရပ်သည် လောက အမြင် တစ်ရပ်ဖြစ်၍ ကဗ္ဗာလောကကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ထိုကဗ္ဗာလောကကြီးထဲရှိ လူ၏ အန်ယ်နှင့် လူ၏ အခန်းကိုလည်းကောင်း သိရှိနားလည်ရန် ကြိုးပမ်းချက် တစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော အမြင်သည် လူတန်းစား တစ်ရပ်၏အမြင်မှ လဲ၍ တဗြား ဘာမှ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာ ဆရာသည်လည်း လူတန်းစား တစ်ရပ်၏ အတွေးအခေါ်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးများသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမှုလဲ၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။ အဘိဓမ္မာ အသီးသီးသည် တဗြား ပြောဟန်တစ်ရုံမှ တင်သွင်းသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ တည်ရှိနေသော လူတန်းစား ဆက်ဆံမှုများနှင့် လူတန်းစား တိုက်ပွဲများ ကြေားမှ ပေါ်ထွက်လာခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ လူတန်းစား အမြင်တစ်ခု မရှိသော အဘိဓမ္မာ ဟူ၍ မရှိပေ။ ဘက်မလိုက်သော အဘိဓမ္မာ ဟူ၍လည်း မရှိပေ။

ဤအမြင်ဖြင့်ကြည့်လျှင် ရေးပဝေသဏီက ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အဘိဓမ္မာများသည် ‘ကျမ်းတတ် စာတတ်’ လူတန်းစားများဟု ခေါ်သော လူတန်းစားများ၊ (သွေးစုံခြယ်လှယ်သော လူတန်းစားများ)၏ အမြင်ကို တစ်နည်းဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရမည်

ဖြစ်ပေသည်။ မိမိတို့၏ တွေးခေါ်များကို စနစ်ကျသော အဘိဓမ္မာများ အဖြစ် ထုတ်ဖော်ဖွင့်ဆိုသူတို့မှာ ယောဂျာအားဖြင့် လူအဖွဲ့အစည်း၏ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ အရင်းရှင်စနစ်၏ ထူးခြားသော ကုန်ထုတ် တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ခေတ်သစ် အလုပ်သမား လူတန်းစား ပေါ်ပေါက်လာသည့် အချိန်အထိ ဤခေါင်းဆောင်များသည် သွေးစုံ ခြယ်လှယ်သော လူတန်းစား များသာ ဖြစ်နေကြပေသည်။ သူတို့သည် လူအဖွဲ့အစည်းကို လွမ်းမိုး ခြယ်လှယ်နေကြသလို သူတို့၏ အမြင်သည်လည်း အဘိဓမ္မာကို လွမ်းမိုး ခြယ်လှယ်နေကြသည်။

ယာနေ့အချိန်တွင် အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် လူအဖွဲ့အစည်း တွင် ခေါင်းဆောင်မှုကို ရယူရန် ရည်ရွယ်လျက် ရှိပေပြီ။ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ လူတန်းစား အမြင်ကိုလည်း အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေပြီ။ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ငါး၏ လူတန်းစား အဘိဓမ္မာဖြင့် သွေးစုံခြယ်လှယ်သော လူတန်းစား၏ အဘိဓမ္မာကို ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်ရန် လိုအပ်လာပေပြီ။

‘အလုပ်သမား လူတန်းစားအတွက် မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လ်တို့က မည်သို့၊ အမူတော် ထမ်းခွဲသည်ကို စကားလုံးနည်းနည်းဖြင့် အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြလိုပေသည်။ ယင်းမှာ မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လ်စိုးသည် အလုပ်သမား လူတန်းစားအား သူ့ကိုယ်သူ သိရှိရန်၊ သူ့ကိုယ်သူ သဘော ပေါက်ရန် သင်ပြပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မူးကိစ်နှင့်အိန်ဂျယ်လ်စိုးသည် အိပ်မက်များကို သိပံ့ပညာဖြင့် အစားထိုးပေးခဲ့ပေသည်’ ဟု လီန်က ရေးခဲ့ပေသည်။

လီန်က ထပ်မံ၍ ‘အရင်းရှင် စနစ်သည် မရောင်မထွေသာ ပြီးလဲ ပျက်စီး၍ လူလှုချင်း သွေးစုံခြယ်လှယ်ခြင်းကင်းသော ကွန်မြှာနှစ် စနစ်သို့ မလွှဲမသွေးကူးပြားရမည်ဆိုသည့် အချက်ကို သိပုံနည်းကျစွာ သုံးသပ်ခြင်း၊ လုပ်သားများနှင့် သွေးစုံခြယ်လှယ်ခြင်း ခံရသူအားလုံးက တိုက်ပွဲတွင် စတင်၍ စည်းရုံးရေး စသော ပစ္စည်းမဲ့များ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ ငါးတို့၏ လုပ်ငန်းနှင့် ဦးဆောင်မှုတို့ကို ညွှန်ပြခဲ့ခြင်း စသည်တို့သည် မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လ်စိုး၏ သမိုင်းတွင်၍ ထူးမြတ်သော ရှုက်ရည်များပင် ဖြစ်ပေ သည်’ ဟု ရေးသားခဲ့ပေသည်။

မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လ်စိုးသည် အလုပ်သမား လူတန်းစားအား

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိရှိရန်နှင့် နားလည် သဘောပေါက်ရန်’ သင်ကြားခဲ့ပြီး နောက် ‘လုပ်သားများနှင့် သွေးစုံ ခြယ်လှယ်ခြင်း ခံရသူများအားလုံး’ ၏ ဗဟိုအလယ်တွင် ရပ်တည်ရန် ဥက္ကန်ပြခဲ့ကာ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ တော်လှန်သော သဘောတရားကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ဤတော်လှန်သော သဘောတရားသည် အလုပ်သမား လူတန်းစားက အရင်ရှင် သွေးစုံ ခြယ်လှယ်မှုကို တွန်းလှုပ်ပယ်ရှားပစ်နိုင်သည့် ပြည်သူလူထုများ အားလုံးကို ခေါင်းဆောင်နိုင်သည့် လူအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံးအား လူလူချင်း သွေးစုံ ခြယ်လှယ်ခြင်း၊ ဖိနိပ်ခြင်း စသည်တို့မှ အပြီးအပိုင် လွတ်မြောက်နိုင်စေ သည့် လမ်းတို့တွင် အလင်းရောင်ကို တွန်းညီပေးခဲ့ပေသည်။

အရင်ရှင်စနစ် ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်လျက်ရှိချိန် အလုပ်သမား လူတန်းစား အင်အားများသည် ပထမဆုံးအကြော် စည်းရုံးစပ်ချိန်တွင် မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လိစ်တို့သည် သူတို့၏ သဘောတရားကို ထူထောင် ခဲ့သည်။ အရင်ရှင်စနစ်သည် ငှါး၏ နောက်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်သော လက်ဝါးကြီးအပ် အရင်ရှင်စနစ် (၀၀) နယ်ချွဲစနစ်သို့ ရောက်ရှိချိန်၊ ပစ္စည်းမဲ့ ဆိုရှယ်လိစ်စနစ် တော်လှန်ရေး စတင်ချိန်တွင် လီနှင်သည် မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လိစ်တို့၏ သဘောတရားကို တိုးချဲ့ ပြန့်ပွားစေခဲ့သည်။

အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ငှါးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ပါတီ မရှိဘဲ အရင်ရှင်စနစ်ကို မဖျက်သိမ်းနိုင်ဟုလည်းကောင်း၊ အရင်ရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်း၍ ဆိုရှယ်လိစ် တည်ဆောက်ရာတွင် လူအဖွဲ့အစည်းကြီး တစ်ခုလုံးအား ရှေ့ဆောင်ခြင်း မပြုနိုင်ဟုလည်းကောင်း၊ မူးကိစ်နှင့် အိန်ဂျယ်လိစ်တို့က သင်ကြားခဲ့သည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ဓနရှုင်ပါတီများနှင့် သီးခြား ကင်းလွတ်သော ငှါး၏ ကိုယ်ပိုင်ပါတီ ရှိရမည် သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤပါတီသည် အလုပ်သမား လူတန်းစားနှင့် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ လူတန်းစားစိတ် အရှိခုံးသော အပိုင်းတို့၏ တပ်ပီး အဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ နိုင်ငံရေးအာဏာကို သိမ်းပိုက်ထူထောင်ရာ၌ တန်ဆာ ပလာ ဖြစ်ရမည်ဟု လီနှင်က မူးကိစ်၏ သင်ကြားချက်ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုးချဲ့ခဲ့သည်။

ဤတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် ပါတီသည် အသိ နားလည်မှု နှင့် သိမြင်မှုတို့ ရှိမည်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်း ဆိုရလျှင် ပါတီသည် တော်လှန် သော သဘောတရားကို တပ်ဆင်ထားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ပါတီ၏

ပေါ်လစီများသည် ဤသဘောတရားပေါ်ဘုင် အခြေခံ၍ ပါတီ၏ လှပ်ရားမှုများတို့ ဤသဘောတရားကသာ ခေါင်းဆောင်ပေသည်။

ဤတော်လှန်သော သဘောတရားသည် မူက်စိဝါဒ၊ လီနိုင်ဝါဒ ဖြစ်ပေသည်။ မူက်စိဝါဒ၊ လီနိုင်ဝါဒသည် စီးပွားရေး သဘောတရား တစ်ရပ်မျှသာ မဟုတ်ပေ။ နိုင်ငံရေး သဘောတရား တစ်ရပ်မျှသာလည်း မကသေးပေ။ မူက်စိဝါဒ၊ လီနိုင်ဝါဒသည် လောကအမြင်တစ်ရပ်၊ အဘိဓမ္မ တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များသည် ယေဘုယျ လောကအမြင် တစ်ရပ်နှင့် သီးခြား ကင်းလှတ် တည်ရှိခြင်း မဟုတ်ပေ။ သီးခြား ကင်းလှတ်၍လည်း မတည်ရှိ နိုင်ပေ။ သီးခြားသော စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များသည် ယင်းတွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များကို လက်ခံကျင့်သုံးသူတို့၏ လောကအမြင်ကို ဖော်ပြပေသည်။ အလားတူပင် အဘိဓမ္မဆိုင်ရာ တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များ သည်လည်း စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များကို ဖော်ပြကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ တော်လှန်သော ပါတီ သည် ငင်း၏ပါတီ အဘိဓမ္မကို မထူထောင်ဘဲ နေ၍ မဖြစ်ပေ။ ထူထောင် ပြီးနောက် အသားကျဖောက် ပြန်များကြော်ဝေအင် မဆောင်ရွက်ဘဲ နေ၍ လည်း မဖြစ်ပေ။ ပါတီ အဘိဓမ္မဖြစ်သော အနုပဋိလောမ ရုပ်ဝါဒတွင် ပါတီက ကဗ္ဗာလောကကြီးအား သိမြင်နားလည်ပုံကို ဖော်ပြသော ယေဘုယျ တွေးခေါ်ချက်များ ပါရှိပေသည်။ ပါတီက လူတန်းစား တစ်ရပ်လုံးအား အသိဉာဏ်ပေး စည်းရုံးရန်၊ လုပ်သားပြည်သူလူထူ တစ်ရပ်လုံးအား သိမ်းသွင်း လမ်းညွှန်ရန်၊ မိမိတို့၏ အတွေ့အကြံများမှ သင်ခန်းစာယျ၍ ပြည်သူလူထူများအား မည်သို့မည်ပုံ ဆုံးရှယ်လစ် ပါဒသို့ ချိတက်ရန် စသည်တို့ကို ဖော်ပြသော ယေဘုယျ တွေးခေါ်ချက်များ ပါရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ တော်လှန်သော လောက အမြင်ကို ဖော်ပြသည့် အဘိဓမ္မသည် ဘာကြောင့် ပေါ်လာရသည် ဆိုသည့် အချက်ကို သိရှိလောက်ပြီဟု ယူဆပေသည်။ အနုပဋိလောမ ရုပ်ဝါဒဟု ခေါ်သော ဤအဘိဓမ္မကို ဘာကြောင့် 'မူက်စိဝါဒ ပါတီ၏ လောကအမြင်' ဟု ခေါ်ကြောင်းကို သဘောပေါက်လောက်ပြီဟု ယူဆပေသည်။

ပါတီသည် အဘိဓမ္မ ရှိသင့်ကြောင်းကို အတွေ့အကြံက

သင်ကြားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်ပိုင် တော်လှန်သော ဆိုရှယ်လစ် အဘိဓမ္မာ မရှိပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တွေးခေါ်မှာ များကို ဆိုရှယ်လစ် ဆန့်ကျင်သော ရန်ဘက်ကျသော အဘိဓမ္မာများမှ ငြားယူကြရတော့မည်သာ ဖြစ်သည်။ ယနေ့အချိန်၌ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ အမြင်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ တိုက်ပွဲအမြင်ကို ချမှတ်နိုင်ခြင်း မရှိပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် အရင်းရှင် လူတန်းစား၏ အမြင်နှင့် ဆိုရှယ်လစ် ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲအမြင်ကို မသိမသာ ကူးချုရန်သာ ရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား လူတန်းစား ပါတီသည် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ စစ်မှုန်သော တော်လှန်သော ခေါင်းဆောင်မှုကို ရဟန်၍ ရန်ဘက်ကျသော အရင်းရှင် တွေးခေါ်မှာများ တင်သွင်းခြင်းကို ရှောင်ရှားကာ ကိုယ်ပိုင် တော်လှန်သော အဘိဓမ္မာကို တည်ဆောက် ပြန့်ပွားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

လူတန်းစား အဘိဓမ္မာနှင့် သစ္ာတရား

လူတန်းစား အဘိဓမ္မာနှင့် ပါတီ အဘိဓမ္မာ ရှိရမည် ဆိုခဲ့ပြီ။ သို့ရာတွင် လူတန်းစား အဘိဓမ္မာနှင့် ပါတီ အဘိဓမ္မာဆိုသည်မှာ အဘိဓမ္မာ ဆိုသော စကားလုံး၏ အနက် အဓိပ္ပာယ် ခံယဉ်ချက် စသည်တို့နှင့် လုံးဝ စပ်အပ်ခြင်း မရှိသော တရားဟု တချို့က စောဒက တက်ကောင်း တက်ကြမည် ဖြစ်သည်။

အဘိဓမ္မာ ဆိုသည်မှာ လူတန်းစား အကျိုးစီးပွား၏ အထက်ကသာရှိသင့်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာ ဆိုသည်မှာ ဓမ္မခိုင်ာန်ကျော်ဘက်လိုက်ခြင်း မရှိသင့်ဟုလည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာ ဆိုသည်မှာ လူတန်းစား အကျိုးစီးပွား ပါတီ စသည်တို့ထက် အဆင့်ခြင်း၍ သစ္ာတရားကိုသာရှာဖွေရမည်ဟုလည်းကောင်း၊ လူတန်းစားများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ကိုက်ညီသည် ဖြစ်စေ၊ မကိုက်ညီသည် ဖြစ်စေ၊ အမှန်တရားသည် အမှန်တရားမျှ ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ အကြောင်အဘိဓမ္မာသည် ဘက်လိုက်သော အဘိဓမ္မာ ပါတီ အဘိဓမ္မာဖြစ်လျင် ထိုအဘိဓမ္မာသည် မည်သို့၊ ဓမ္မခိုင်ာန် ကျတော့မည်နည်း။ မည်သို့၊ မှန်ကန်သော အဘိဓမ္မာ ဖြစ်တော့မည်နည်းဟု လည်းကောင်း စောဒက တက်ဖွယ်ရာ ရှိပေသည်။

အဘိဓမ္မာနှင့် ပတ်သက်သော အလုပ်သမား လူတန်းစား ရပ်တည်မှုတွင် သစ္ာတရား ရှိပေသည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစား ရပ်တည်မှုသည်

သစ္စာတရားကို မပစ်ပယ်ပေ။ သစ္စာတရား မရှိသော အရဟူ၍လည်း မရှိနိုင်ပေ။ ထိုကြောင့်ပင် လူသည် သစ္စာတရားကို ရှာဖွေနေခြင်း ဖြစ်ပေ သည်။ သို့ရာတွင် သစ္စာတရားနှင့် ပတ်သက်၍မှ အမြင်ချင်း မတူကြပေ။ အဘိဓမ္မတိုင်းသည် လူတန်းစား အမြင်ကို ဖော်ပြပေသည်။ လူအဖွဲ့အစည်း တိုးတက်မှုအတွက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ လူမှုတာဝန် များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ လူတန်းစား တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ကွဲပြား ခြားနားကြသလိုပင် ကမ္မာလောကြီးနှင့် စပ်လျဉ်းသော သစ္စာ တရားကို ရှာဖွေရာတွင်လည်း အဘိဓမ္မ တစ်ခုနှင့် တခြား အဘိဓမ္မ တစ်ခုသည် ကွဲပြား ခြားနားကြပေသည်။

ဘက်လိုက်သော လူတန်းစား ရပ်တည်မှုကို လက်ခံကျင့်သုံး လိုက်သည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သစ္စာတရားကို ကျောစိုင်းသွားကြပြီဟု တဆို့က ယူဆကြသည်။ သစ္စာတရားကို တကယ် ရှာဖွေလျင် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ဘက်မလိုက်ဘဲ ကြားနေရမည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့က ဤသို့ မယူဆပေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်းအရ အတိုးတက်ဆုံး လူတန်းစား၏ ဘက်လိုက်သော ရပ်တည်မှဖြင့်သာလျင် သစ္စာတရားကို ရှာဖွေနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပေသည်။

ထိုကြောင့် အနုပင့်လောမ ရုပ်ဝါဒကို တော်လှန်သော အလုပ် သမား လူတန်းစား ပါတီ၏ အဘိဓမ္မအဖြစ် ဖွင့်ဆို ကျင့်သုံးခြင်းသည် သစ္စာတရားကို ရှာဖွေရန်၊ ဖော်ပြရန်ဟူသော အနုပင့်လောမ ရုပ်ဝါဒ၏ ရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီအံကျပေသည်။

လူအဖွဲ့အစည်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို ရယူရန် ရည်မှန်းစားသည့် လူတန်းစားများ အားလုံးအနက် အလုပ်သမား လူတန်းစားမှလဲချုပ် တခြား လူတန်းစားများ အားလုံးသည် သွေးစုံခြုံလှယ်သော လူတန်းစားများသာ ဖြစ်ကြသည်။ သွေးစုံခြုံလှယ်သော လူတန်းစားတိုင်းသည် ငှင်းတို့၏ တကယ့် ရပ်တည်မှုနှင့် ရည်မှန်းချက်များကို ဖုံးကွယ်ထားတတ်ကြသည်။ သူတို့၏ စိုးမိုး ခြယ်လှယ်မှုသည် တရားမျှတူ၍ ထာဝရ ဖြစ်သည်ဟု ကြေးကြော်ကြသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ရှေးဟောင်း ကျေးပိုင်၊ ကျွန်ုပ်င် လူအဖွဲ့အစည်း၏ အဘိဓမ္မ ဆရာကြီး တစ်ဆုဖြစ်သော အာရွှေတော်တယ်လ်က လူများသည် သဘာဝအားဖြင့် ကျွန်ုပ်များသာ ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးပိုင်၊ ကျွန်ုပ်င် စနစ်

သည် သဘာဝက ဖန်တီးပေးလိုက်သော စနစ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

မြရှင်ပဒေသရာမ် လူအဖွဲ့အစည်း စန်းစွဲသည့် ကာလကလည်း ခေတ်လယ် အဘိဓမ္မာ ဆရာကြီး တစ်ဆူဖြစ်သော သောမတစ်အက်ဂျီနှစ် က စကြဝဋ္ဌာကြီး တစ်ခုလုံးသည် ပဒေသရာမ် စနစ်တစ်မျိုး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ငှင့်က ဘုရားသခင်သည် တမန်တော်များ ဝိုင်းရုံလျက်ရှိသော ပဒေသရာမ် အပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကြီး ဖြစ်၍၊ အရာအားလုံးသည် ဤစနစ်ကြီး ထဲ၌ တစ်ခုပေါ်တစ်ခု တစ်ဆင့်ပေါ်တစ်ဆင့် တည်ရှိကြသည်။ ထာဝရ ဘုရားသခင် မရှိဘဲ ဘာမျှ တည်မြှင်ခြင်း မရှိနိုင်ဟု ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။

မြရှင် ပဒေသရာမ် စနစ်၏ နောင်ကြီးများကို ဖြတ်တောက်ပြီး ဖြစ်သော အရင်းရှင် စနစ်ကိုမှ မူးကိုစွဲနှင့် အိန်ရှယ်လစ်တို့က ‘လူအချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှုမြှုပ် ကိုယ်ကျိုးရှာခြင်း၊ ငွေပေး၍ ရက်စက်စွာ ခိုင်းခြင်းတို့မှုလွှာ၍ တြေား ဘာမျှ မရှိသော စနစ်’ ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ဤအယူအဆပျိုးကို အရင်းရှင် အဘိဓမ္မာ စတင် ထွန်းကားချိန်လောက်က ပြေတိန် အဘိဓမ္မာ ဆရာများ၏ တွေးခေါ်မှုများထဲတွင် ထင်ရှား တွေ့မြင်နိုင်သည်။

အရင်းရှင် အဘိဓမ္မာအရ တစ်ခုတည်းနှင့် ဒြီးပြည့်စုံ၍ တစ်ခုတည်း တည်ရှိနိုင်သော သီးခြား တည်ရှိနေသည့် အနုမြှော်နှင့်ကလေးများ အချင်းချင်း ဆက်သွယ် ပေါင်းစပ် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းကို ကမ္ဘာလောက်ကြီးဟု ရှုမြင်ကြ သည်။ ယင်းမှာ ကြီးထွားနေသော နေရှင် လူတန်းစားက အရင်းရှင် လူ အဖွဲ့အစည်းကြီးကို ရှုမြင်ပုံ ဖြစ်ပေသည်။ ဤတွေးခေါ်မှုဖြင့်ပင် စနရှင် လူတန်းစားသည် ငှင့်တို့၏ လွှမ်းမှုးခြယ်လှယ်ရေးနှင့် အမြတ်အစွမ်းရရှိရေး မျှော်မှန်းချက်များကို ဖုံးကွယ်ထားပေသည်။ ငှင့်တို့၏ အဘိဓမ္မာအရ အလုပ်သမားနှင့် အရင်းရှင်သည် သီးခြား တည်ရှိနေကြသော မန်သာ အနုမြှော် ကလေးများ ပြုကြပြီး အချင်းချင်း အလိုအလျောက် ဆက်သွယ် ပေါင်းစပ်လာမိကြကာ တစ်ယောက်က အလုပ် လုပ်ပေးရပြီး၊ တစ်ယောက် က အရင်းအနှီးထုတ်ကာ အခကြားငွေ ပေးရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆက သည်။

သို့ရာတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ယင်းအဘိဓမ္မာ များထဲတွင် ဖော်ပြသော ‘မှာ်က်မှားသော စီတ်ဓာတ်’ ကို လက်မခံပေါ်၊ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် သွေးစုံပုံ ခြယ်လှယ်ရေး စနစ်သစ်တစ်ရပ်ကို ထူထောင်ခြင်း ပြုမည် မဟုတ်ဘဲ၊ လူလူချင်း သွေးစုံပုံခြယ်လှယ်ခြင်း

အားလုံးကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန်သာ လိုလားပေါ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ဘာကိုမျှ ဖုံးကွယ်လိုသော ဆန္ဒ မရှိဘဲ အရာဝတ္ထုများကို ငှါးတို့၏ နဂိုရှိအတိုင်းသာ သိနားလည်လိုသော ဆန္ဒ ရှိပေါ်သည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် သစ္ာတရားကို ပိုမို သိနားလည် လာသည့်နှင့်အမျှ ငှါး၏တိုက်ပွဲအတွင်း၌ ပိုမို ခိုင်မာလာမည်သာ ဖြစ်ပေ သည်။

အေား လူတန်းစားများသည် ငှါးတို့ကိုယ်ကို ငှါးတို့ အစဉ် ထာဝရ တည်တဲ့စေလိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် စကြဝြောထဲတွင် သူတို့အား ထာဝရ နေရာ တစ်နေရာကို ပေးမည့် အဘိဓမ္မဆိုင်ရာ ‘စနစ်’ များကို နှစ်မြိုက် သဘောကျကြောသည်။ ငှါးတို့၏ စနစ်များသည် စကြဝြောကြီး၏ သဘာဝကို အနက်အမိုးယ် ဖွင့်ဆိုရန် ကြီးစားကြရာတွင် အချို့သော အရာဝတ္ထုများနှင့် အချို့သော ဆက်ဆံရေးများသည် မရှိမဖြစ်အောင် လိုအပ် ၍ မပြောင်းလဲသော ထာဝရ အရာများသာ ဖြစ်သည့်ဟူသော သဘောနှင့် အခြေပြုကြသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော လူမှုစနစ်သည် တစ်ခုလုံးအတွက် လိုအပ်သော အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ် ဖြစ်လေဟန်လည်း ငှါးတို့က ပုံဆောင် ကြသည်။

သို့ရာတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစားကား ငှါး၏ လူတန်းစားကို အစဉ်ထာဝရ တည်တဲ့စေလိုသော ဆန္ဒ မရှိပေ။ မရှိရုံမျှမက ငှါး၏ လူတန်းစား တစ်ရပ်အနေဖြင့် တည်ရှိနေမှုကို မြန်နိုင်သမျှ ဖြန့်စွာ ဖျက်သိမ်း ကာ လူတန်းစားမဲ့ လူအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုကို တည်ဆောက်လိုပေသည်။ ထို့ကြောင့် တကယ် မဟုတ်သော ‘ထာဝရ တည်နေမှု’ ကို ဖော်ပြသည့် အဘိဓမ္မ ဆိုင်ရာ ‘စနစ်’ များသည် အလုပ်သမား လူတန်းစားအတွက် ဘာမျှ အသုံးမဝင်ပေ။ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် အသစ် ဖြစ်လာ သော အရာများ၊ ပျုပြုမြိမ်းရွှေလျော့လျက်ရှိပြုသော အရာများ စသည့် ပြောင်းလဲမှုကိုသာ ရှာဖွေ၍ ပြောင်းလဲမှုကိုသာ အသိအမှတ်ပြုပေသည်။ ယင်းသည်သာ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ လူတန်းစား ရပ်တည်မှုနှင့် ရည်မှန်းချက်များ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပါတီ အဘိဓမ္မသည် သစ္ာတရားကို ဖော်ပြပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ကျွန်ုပ်တို့သည် အရာဝတ္ထုများအား ကြည့်မြင်ရာ၌ ဖုံးကွယ်မှုများဖြစ်လည်းကောင်း၊ စိတ်ကူးဖြင့်လည်းကောင်း

မကြည့်မှုဘဲ ငှင်းတို့အချင်းချင်း ဆက်စပ် ထိတွေ့ ဖြောင်းလဲလျက်ရှိသည် ဟူသော တကယ် ဖြစ်ပျက်နေသည့် သဘာဝအတိုင်း ကြည့်မြင်တတ်ရမည် ဟူသော သဘောကို ကျွန်ုပ်တို့ အဘိဓမ္မာက အခြေခံသောကြောင့် ဖြစ်ပေ သည်။

အဘိဓမ္မာတော်လျှို့ရေး

‘မူးကိုစ်၏ ထြပ်သည် လူခွဲပတ်တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ငှင်းသည် မှန်ကန်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ငှင်းသည် ပြီးပြည့်စုံ၍ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်ကာ လူများအား ပေါင်းစည်းသော လောကအမြင်ကို ပေးပေါ်သည်။ ထိုလောက အမြင်သည် တစ်စုံတစ်ရာ သော ဥပါဒါန် စွဲလမ်းမှုများ၊ ဓမ္မရှင် ဖိနိပ်မှု၏ တုံ့ပြန်ကာကွယ်မှုများနှင့် စွေစပ်၍ မရအောင် ဆန့်ကျင်ပေသည်’ ဟု လိန်င်က ရေးသားခဲ့သည်။
လိန်င်က ဆက်၍ ရေးခဲ့သည်မှာ

‘မူးကိုစ်ဝါဒသည် ကမ္မားယဉ်ကျေးမှုကို တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်မှ လမ်းမကြီးမှ သေးသို့ ချော်ထွက်နေသော ထြပ်ဒါ၊ သူ့ဘာသာသူ သီးခြား ကင်းလွှာတ်နေသော ထြပ်ဒါ မဟုတ်ပေ။ မူးကိုစ်ဝါဒ၌ ဂိဏ်းကဏာဝါဒနှင့် တူသော အရာဟူ၍လည်း မရှိပါပေ။ ထိုမျှမက မူးကိုစ်သည် လူ့အနေယ်ကြီး၏ အထက်မြှက်ဆုံးသော ညာဏ်ပညာရှင်တို့ တင်ပြ မေးမြန်းသော ပြဿနာ များကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းခဲ့လေသည်။ ယင်းသည် ပင်လျင် မူးကိုစ်၏ ပါရမီဘာက် ဖြစ်လေသည်။ မူးကိုစ်၏ သင်ကြားချက်များသည် အဘိဓမ္မာ၊ နိုင်ငံရေး ဘောကျော်နှင့် ဆိုရှုယ်လစ် ဝါဒတို့၏ အကြီးမြတ်ဆုံးသော ကိုယ်စားလှယ်များ၏ သင်ကြားချက်များကို တိုက်ရှိက်တိုးခဲ့ ပြန်ပွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်’

အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ် ဖြစ်ပေါ်မှ တစ်လျှောက်လုံးတွင် အဘိဓမ္မာများသည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြကာ ပြောင်းလဲမှ အဆင့်ဆင့်ကို ကျကျဖြတ်ခဲ့ကြပြီးနောက် ဆယ့်ကိုးရာစွဲ အစွမ်း ခေတ်ဟောင်းဂျာမန် အဘိဓမ္မာ ပေါ်ပေါက်လာသည်တွင် ဆုံးချွန်းတိုင်သို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။ အဘိဓမ္မာခိုင်းတွင် မူးကိုစ်ဝါဒသည် ယင်းအဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ် တစ်ရပ်လုံးကို သရဖူ ဆောင်းလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤနည်းဖြင့် မူးကိုစ်ဝါဒသည် အဘိဓမ္မာ၏ အောင်မြင်ချက်များကို

ဆက်လက်ပြန့်များ၍ သရဖူ ဆောင်းလိုက်ရုံမျှမက ခေတ်ဟောင်း အဘိဓမ္မာ ကို အဆုံးသတ်စေသော တိုးချဲပြန့်များခြင်း တစ်မျိုးလည်း ဖြစ်၏။ ခေတ်ဟောင်း အဘိဓမ္မာမှ ခွဲထွက်လာသော ခရီးမှတ်တိုင် တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေသည်။ မူက်စ် ဝါဒသည် ခေတ်ဟောင်း အဘိဓမ္မာများကဲသို့ မဟုတ်ဘဲ လမ်းကြောင်းသစ်ပေါ်တွင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ မူက်စ်ဝါဒသည် အဘိဓမ္မာ နယ်ပယ်တွင် တော်လှန် ပြောင်းလဲခြင်း တစ်ခုဖြစ်၍ ခေတ်ဟောင်း၏ ‘စနစ်’ များကို အဆုံးသတ်ခြင်းလည်း ဖြစ်ကာ လုံးဝ သစ်လွင်သော အမျိုးအစားဖြစ်သည့် အဘိဓမ္မာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။

မူက်စ်ဝါဒ၊ လီန်းဝါဒသည် သွေးစပ်ခြုံလှယ်သော လူတန်းစား ၏ လောကအမြင်ကို ဖော်ပြသော အဘိဓမ္မာ တစ်ရပ် မဟုတ်ပေ။ ပြည်သူ လူထုများအား လက်အောက်ခံအဖြစ် ထားရေးအတွက် မိမိ၏ အပ်ချုပ်မှုနှင့် တွေးခေါ်မှုကို ပြည်သူ လူထုများအပေါ် အတင်းအကျပ် လွမ်းမိုးစေရန် ကြိုးစားနေသည့် လူနည်းစု၏ အဘိဓမ္မာ တစ်ရပ်လည်း မဟုတ်ပေ။ သွေးစပ်ခြုံလှယ်မှု အားလုံးကို တွန်းလှန်ကာ လူတန်းစားမဲ့ လူအဖွဲ့အစည်း ကို တည်ဆောက်ရေး တိုက်ပွဲတွင်း၌ သာမန် ပြည်သူများအား အကျိုးပြုနေသော အဘိဓမ္မာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။

မူက်စ်ဝါဒ၊ လီန်းဝါဒသည် ကမ္မာလောကြီးအား ပြောင်းလဲပစ်ရန်အတွက် ကမ္မာလောကြီးကို သိရှိနားလည်ရန် ရှာဖွေ ကြိုးစားနေသော အဘိဓမ္မာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ‘အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များသည် သန်ရာသနရာ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကမ္မာလောကြီးအား အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရုံသာ ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။’ သို့ရာတွင် အရေးကြီးသည်မှာ ကမ္မာလောကြီးအား ပြောင်းလဲပစ်ရန် ဖြစ်ပေသည်’ ဟု မူက်စ်က ရေးခဲ့သည်။ ခေတ်ဟောင်း အဘိဓမ္မာသည် ကမ္မာလောကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ဤကမ္မာ လောကြီးတွင် လူ၏ နေရာနှင့် ကံကြမ္မာကိုလည်းကောင်း သိရှိနားလည်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်း တစ်ရပ်များသာမကဘဲ ဤသို့ သိရှိနားလည်လာခြင်းဖြင့် ကမ္မာလောကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မာလောကြီးအတွင်း လူ၏နေရာနှင့် လူ၏ ကံကြမ္မာကိုလည်းကောင်း ပြောင်းလဲ ဖန်တီးရန် အားထုတ်ခြင်း

တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ အနုပို့လောမ ရုပ်ဝါဒမှာ ယင်းသို့ ကမ္ဘာ လောကကြီးကို ပြောင်းလဲရာတွင် ပြည်သူများအဖို့ သဘောတရားရေး လက်နက်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် မူးကိုစိတ်ဝင်း၊ လီနိုင်ဝါဒသည် အရာဝါဒများအပေါ် တွေးခေါ် ရှုမြင်ချက်များကို အတွေ့အကြံဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက်တွေ့ဖြင့် လည်းကောင်း စစ်သပ်စစ်ဆေးပြီး ငါးတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသည့် တကယ် ဖြစ်သော ရူးစစ်မှုများပေါ်တွင်သာ အခြေပြုပေသည်။ မူးကိုစိတ်ဝင်း၊ လီနိုင် ဝါဒသည် တွေးဆောင်သော အဘိဓမ္မများကဲသို့ စနစ်' တစ်ခုကို ထပ်မံ တိတွင်ကာ အရာဝါဒများ အားလုံးကို ဤစနစ်နှင့် ကိုက်ညီအံကျအောင် လည်း ကြီးစားခြင်း မပြုပေ။

သို့ဖြင့် အနုပို့လောမ ရုပ်ဝါဒသည် အများနှင့် ဟပ်မိသော အဘိဓမ္မ တစ်ရပ်၊ သိပ္ပါနည်းကျသော အဘိဓမ္မ တစ်ရပ်၊ လက်တွေ့၊ အဘိဓမ္မ တစ်ရပ် ဖြစ်လာပေသည်။

‘မူးကိုစိတ်နှင့် အိန်ဂျယ်လိုစိတို့၏ ရှာဖွေတွေရှိမှုများသည် အဘိဓမ္မ ဟောင်းကို နိုင်းချုပ်ခြင်းဟု အခိုဗာယ် ထွက်ပေသည်။ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် ပတ်သက်သော အစဉ်ထာဝရ မှန်ကန်နေမည့် အနက်ဖွှေ့ဆိုချက်ကို ပေးမည် ဟု ကြိုးကြိုးနေသော ခေတ်ဟောင်း၊ အဘိဓမ္မကို နိုင်းချုပ်ခြင်းဟု အခိုဗာယ် ထွက်ပေသည်’ ဟု ဒေါ်နေ့ဗုံက ရေးခဲ့သည်။

‘မူးကိုစိတ်ဝါဒသည် ပစ္စည်းမဲ့၏ သိပ္ပါနည်းကျသော လောကအမြင် အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာသည့်နှင့် တစ်ပြီးကိန်းကို အဘိဓမ္မ၏ သမိုင်းတွင် ခေတ်ဟောင်းသည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လေတော့သည်။ အဘိဓမ္မ၏ သမိုင်းခေတ်ဟောင်းတွင် အဘိဓမ္မသာသည် သီးခြား ကင်းကွာနေကြသော တစ်သီးပူဂူလ အစုလေးများ၏ အရာများသာ ဖြစ်ပေသည်။ အရေအတွက် သေးငယ်သော အဘိဓမ္မ ပညာရှင်များနှင့် သူတို့၏ အနေ့ဝါသိကများသာ ပါဝင်သည့် အဘိဓမ္မ ဂိုဏ်းများ၏ ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ သမိုင်း ခေတ်ဟောင်း၏ အဘိဓမ္မသည် ဘဝနှင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူများနှင့် လည်းကောင်း ကင်းကွာကာ ပြည်သူများနှင့် မအပ်မရာသော ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်’။

‘မူးကိုစိတ်ဝါဒသည် ယင်းသို့ ပြည်သူလူထုနှင့် ကင်းကွာသော အဘိဓမ္မ ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်း မဟုတ်ပေ။ ငါးသည် သေးငယ်လှသော လူ

နည်းစု ပညာရှိများ၊ မဟာပညာကျော်များ၏ ပစ္စည်း အဖြစ်သာ တည်ရှိနေသော အဘိဓမ္မဟောင်းကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ပေသည်။ မူးကိုစိတ်သည် အဘိဓမ္မ၏ သမိုင်းတွင် ခေတ်သစ်တစ်ရပ်ကို အစပျိုးလိုက်ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် မူးကိုစိတ်သည် အရင်းရှင် စနစ်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရေး အတွက် တိုက်ပွဲတွင်း၌ ပစ္စည်းမဲ့ လူထုများအဖို့ သိပ္ပါနည်းကျသော လက်နက်တစ်ခု ဖြစ်လာပေသည်။

‘မူးကိုစိတ်သည် အဘိဓမ္မသည် တြေားသော သိပ္ပါနည်းပညာရပ်များ အထက်ကနေသော သိပ္ပါနည်းပညာရပ် တစ်ခု မဟုတ်ပေ။ ဤအချက်တွင်လည်း မူးကိုစိတ်သည် အဘိဓမ္မသည် တြေားသော ရေးဟောင်း အဘိဓမ္မစနစ်များ နှင့်မတူ ဗြားနားလျက် ရှိလေသည်။ သို့မျှမက မူးကိုစိတ်သည် အဘိဓမ္မသည် သိပ္ပါနည်းကျသော စူးစမ်း ရှာဖွေမှုအတွက် တန်ဆာပလာတစ်ခု၊ နည်းလမ်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသည် သဘာဝနှင့် လူမှုသိပ္ပါနည်းပညာရပ်အားလုံးကို ထွေးဖောက်ကာ ထိပညာရပ်များ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် ရရှိသော အောင်မြင်ချက်များဖြင့် ပိုမို ဖြော်လာခဲ့ပေသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် မူးကိုစိတ်သည် အပြည့်စုစုံး ဖြစ်၍ ရေးဟောင်း အဘိဓမ္မအားလုံးကိုလည်း လုံးလုံးလျားလျား ငြင်းချက် ထုတ်ခြင်း၊ ပစ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ငြင်းချက် ထုတ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ဘူးခံ ပြောခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဤအချက်ကို အိန္ဒိယ်လိုက်လည်း အလေးအနက် ပြောခဲ့ပေသည်။ ငြင်းချက်ထုတ်ခြင်း ဆိုရာတွင် လူ၏ အတွေးအခေါ် သမိုင်းနှင့် တိုးတက် ခေတ်မီသော အချက် အားလုံးကို ပုံသဏ္ဌာန်သစ်ဖြင့် ပေါင်းစပ်း စရိုးခြင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် စေဖန်သော သဘောဖြင့် ပြုပြင်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း၊ ဆက်လက် ပြန်ဖွားစေခြင်း၊ ခြိုင့်၍ ယူခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ပေသည်။’

အနုပင့်လောမ ရှုပိဝါဒ၏ တော်လှန်သော လက္ခဏာရပ်များသည် မူးကိုစိတ်လီနင်းကို အဘိဓမ္မ၏ အသွင်သဏ္ဌာန် နှစ်ရပ်ထဲတွင် အကျိုးဝင်ပေသည်။ ယင်းတို့မှာ အနုပင့်လောမနှင့် ရှုပိဝါဒတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ဤနစ်ခု ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် အနုပင့်လောမ ရှုပိဝါဒ ဖြစ်လာပေသည်။

အရာဝတ္ထုများကို ပြောင်းလဲ ဖန်တီးရေးအတွက် ငှေးတို့ကို သိရှိနားလည်ရန် လိုသည်။ ငှေးကို သိရှိ နားလည်ရန်အတွက် လေ့လာရန် လိုသည်။ သို့ရာတွင် စိတ္တဆန်သော စနစ်များအရ လေ့လာခြင်းမျိုး

မဖြစ်ရပေ။ ငှါးတို့၏ တကယ် ပြောင်းလဲမှုများ၊ အညေမည့် ဆက်သွယ် မှုများ အရသာ လေ့လာ သင့်ပေသည်။ အနုပို့လောမသည် ယင်းသို့ လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကြိုတင် ကိုန်းဝပ်နေသော တွေးခေါ်မှုများ၊ စိတ်ကူးများပြင့် အရာဝါဘူးအား သိရှိနားလည်မှုကို ပယ်ရှားပစ်ရန် လိုသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အသိတရားများကို ရုပ်ဘဝ၏ တကယ့် အခြေအနေ များနှင့် ကိုက်ညီအောင် ကြိုးစားရန် လိုသည်။ ယင်းသို့ဖြင့်သာ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြင်နှင့် အသိတရားသည် ရုပ်ဝါဘူး ကျပေမည်။

‘ရုပ်ဝါဒသမား လောကအမြင်သည် အနုပို့လောမ ရုပ်ဝဒတွင် ပထမဆုံးအကြိုမာဖြစ် လေးနက်စွာ ဖော်ပြခြင်း ခံခဲ့ရကာ တိမ်းစောင်းခြင်း မရှိ၊ တစ်သမတ်တည်း သယ်ဆောင်ခြင်းလည်း ခံခဲ့ရပေသည်။ ရုပ်ဝဒ သမား လောက အမြင်သည် ငှါးအား လေ့လာရန် ချဉ်းကပ်လာသူတို့၏ ရှေ့မှောက်တွင် ကြိုတင် ကိုန်းဝပ်နေသော စိတ်ဝါဒဆန်သည့် စိတ်ကူးများ နှင့် ကင်းလွတ်၍ တည်ရှိကြပေသည်။ အလားတူပင် ငှါးက တစ်ဖန် ကြည့်မြင်ရာတွင်လည်း သဘာဝနှင့် သမိုင်းတို့ ဝါဝင်သော တကယ် တည်ရှိသော ကမ္မာလောကကြီးကိုသာ ကြည့်မြင်ပေသည်။ ရုပ်ဝဒသမား လောက အမြင်သည် စိတ်ဝါဒ ဆန်သော စိတ်ကူးများကို အညာဘာ ကင်းမွဲစွာ ပစ်ပယ်ပေသည်။ စိတ်ဝါဒဆန်သော စိတ်ကူးများသည် ရုပ်ဝဒ သမား လောကအမြင်တွင် ကိုန်းဝပ်နေသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် လိုက်လျောညီညွတ်ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ငှါးတို့နှင့် ဆန်းကြယ်စွာ ဆက်စပ် နေခြင်းလည်း မရှိပေ။ ဤသည်မှာ ရုပ်ဝဒ၏ အနိုာယ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။’
ဟု အိန်ဂျယ်လှစ်က ပြောခဲ့ပေသည်။

အခန်း (၂)

ရပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒ

စိတ်နှင့် စိတ်ကူး မျှော်မှန်းချက်သည် ရပ်ထက် ပောနကျသည်ဟု စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။ ရပ်ဝါဒကမူ ရပ်က ပောနကျသည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ရပ်ဝါဒသည် စိတ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သည်။ ပြဿနာတိုင်းကို အပို့ပွဲယ် ကောက်ယူရာတွင်လည်းကောင်း၊ နားလည် သီမြင်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ ရပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒ ဆန့်ကျင် ဗြားနားချက်သည် အမြဲတမ်း ပေါ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့တွင်လည်း ဤသဘာထား နှစ်ခုသည် ကွဲပြားဗြားနားကြသည်။

စိတ်ဝါဒသည် အသိဓမ္မာ ပညာရှင်များ၏ ရေးသားချက်များထဲတွင် နှစ်ယ်သော ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးကို ထောင်ကာ၊ သဘာဝမဟုတ်သော အရာများအား ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုကို အခြေခံအားဖြင့် ဆက်လက်ပြန်ဖွား စေသည်။ စိတ်ဝါဒသည် အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိသော ရပ်ကမ္မာလောကကြီး ကို ဆန့်ကျင် ကျော်လွန်လျက် စိတ်ကူး ရည်မှန်းချက် ကမ္မာလောကကြီး (၈၀) သဘာဝ မဟုတ်သော ကမ္မာလောကကြီးကို ယုံကြည်သည်။

အချုပ်အားဖြင့် စိတ်ဝါဒသည် ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲသော ဖောက်ပြန်ရေး အင်အားစု ဖြစ်သည်။ ယင်း၏ ဖောက်ပြန်သော ညာ

သည်လည်း လက်တွေ့တွင် ထင်ရှား ဝင်ရောက်လာသည်။ မူကိစိဝါဒသည် တက်ကြသော ရပ်ဝါဒ၏ နိုင်မှ တည်ခြားသော ရပ်တည်မှုကို လက်ခံကျင့်သုံးပေသည်။

ရုပ်ဝါဒနှင့်စိတ်ဝါဒ။ ပြဿနာတိုင်းကို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ရာတွင် ဆန့်ကျင် ခြားနားနေကြသော နည်းလမ်းနှစ်လမ်း။

‘အနုပိဋ္ဌလောမ ရပ်ဝါဒသည် သဘာဝ၏ အသွင်သဏ္ဌာန်များကို ချဉ်းကပ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ လေ့လာ သိမြင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ အနုပိဋ္ဌလောမ နည်းကျေပေသည်။ သဘာဝ၏ အသွင်သဏ္ဌာန်များကို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရာတွင်လည်းကောင်း၊ ယင်းအသွင်သဏ္ဌာန်ကို လက်ခံ နှလုံးသွင်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ ငင်း၏ အယူအဆသည် ရပ်ကျပေသည်’ ဟု စတာလင်က ပြောခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အနုပိဋ္ဌလောမ ရပ်ဝါဒဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ရုပ်ဝါဒသည် တရားသေကျသော စနစ်တစ်ခု မဟုတ်ပေ။ ယင်းသည် ပြဿနာတိုင်းကို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူသော လက်ခံ နှလုံးသွင်းသော၊ ရှင်းလင်းဖော်ပြသော နည်းတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အဖြစ်အပျက်များအား အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူခြင်း၊ အရာဝတ္ထုများ အား စွဲပိုက်နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ငင်းတို့၏ အညမည ဆက်သွယ်မှုကို စွဲပိုက် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ စသည့် ကိစ္စတို့တွင် ရပ်ဝါဒနည်းသည် စိတ်ဝါဒနည်းနှင့် ဆန့်ကျင်ခြားနားလေသည်။ ရပ်ဝါဒသည် စိတ်ဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်ခြားနား ပေသည်။ ပြဿနာတိုင်းကို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရာတွင် ရပ်ကျသော နည်းနှင့် စိတ်ဆန်သော နည်းဟူ၍ ရှိပေသည်။ ပြဿနာတိုင်းကို သိမြင် နားလည်အောင် အားထုတ်ရာတွင်လည်း ရပ်ကျသောနည်းနှင့် စိတ်ဆန် သောနည်း ဟူ၍ ရှိပေသည်။

သို့ဖြင့် ရပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒသည် ကမ္မာလောကဗြီး၏ သဘာဝကို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရာတွင်သာ ဆန့်ကျင် ခြားနားနေကြသည့် စိတ္တာ ဆန်သော အယူအဆနှစ်ခု မဟုတ်ပေ။ ယင်းနှစ်ခုသည် ပြဿနာတိုင်းကိုပင် အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရာတွင်လည်းကောင်း၊ သိမြင် နားလည်ရာတွင် လည်းကောင်း ခြားနားနေကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့တွင်လည်း ရပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒသည် ဆန့်ကျင်သော ဒေသ နှစ်ခုဆီသို့ ဦးတည်နေကြ

ကာ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ရေးအတွက် ဆွဲယူကြသော ကောက်ချက်တွင် လည်း ဆန့်ကျင်ခြားနား နေကြပေသည်။

တချိုက ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒသည် ဆန့်ကျင် ခြားနားနေသော လူကျင့်ဝင်တိဆိုင်ရာ သဘောထားများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တစ်ခုက စိတ်သဘောထား ကြီးပြင့်၍ တစ်ခုက စိတ်သဘောထား ယုတ်ညံ့ကာ အတ္ထအကျိုးကို ကြည့်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အမှန်မှာ ဤသို့ မဟုတ်ပေ။ ဤနည်းဖြင့် ကြည့်လျင် စိတ်ဝါဒသမား ခံယူချက်နှင့် ရုပ်ဝါဒသမား ခံယူချက် တို့ ခြားနားကြပုံကို ဘယ်တော့မျှ နားလည်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒတို့အား ယေဘုယျ သဘောဖြင့် အနက် အစိမ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်း မပြုမဲ ယင်းတို့သည် ပြဿနာတစ်ခုကို ကြည့်မြင် ရာတွင် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ခြားနားကြသည်ကို ဥပမာ လွယ်လွယ် တစ်ခု ပြု၍ ရှင်းလင်းလိုသည်။

မြင်တွေ့နေကျဖြစ်သော သဘာဝ၏ အသွင်သဏ္ဌာန် တစ်ခုဖြစ် သည် မိုးချိန်းသံကို စိတ်ဝါဒသမားနှင့် ရုပ်ဝါဒသမားတို့ မည်သို့ ဆန့်ကျင် ခြားနား၍ ကြည့်မြင်ကြသည်ကို ကြည့်ကြရအောင်။

ဥဒါဟရဏ်(၁) ဘာကြောင့် မိုးချိန်းသံများ ဖြစ်ပေါ်လာရသနည်း။

စိတ်ဝါဒသမားအမြင်။ မိုးချိန်းသံသည် ထာဝရ ဘုရား သခင်၏ အမျက်အောင် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထာဝရ ဘုရားသခင် သည် စိတ်ဆိုးတော် မူ၍ မိုးကြီးနှင့် လျှပ်စစ်ကို လူ့လောကသို့ စေလွှတ် ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရုပ်ဝါဒသမားအမြင်။ မိုးချိန်းသံသည် သဘာဝ အင်အား စုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဥပမာ-ပဝေဏီ ရုပ်ဝါဒသမားတို့က မိုးချိန်းသံ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထာဝရ ဘုရားသခင်၏ အောင်ကြောင့် မဟုတ်၊ တိမ်တိုက်များထဲ၌ ရှိသည့် ရုပ်ဝါဒသမား တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တိုက်ခိုက် မို့ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဤသည်မှာ ပြဿနာအပေါ် ရုပ်ဝါဒသမားနှင့် စိတ်ဝါဒသမားတို့ ကြည့်မြင်ပုံချင်း ခြားနားကြောင်းကို ပြလို၍ ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါတွင်မူ သဘာဝ အင်အားစုများအား သိပုံနည်းကျစွာ လေ့လာ ရူးစမ်းခြင်းဖြင့် မိုးချိန်းသံ၏ အကြောင်းကို ပို၍ သိရှိလာရပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ဥဒါဟရ၏(၂) ဘာကြောင့် ဆင်းရသူနှင့် ချမ်းသာသူဟု ကွဲပြား နေကြရသနည်း။

စိတ်ဝါဒသမားအမြင်။ ။ ထာဝရ ဘုရားသခင်က ဖန်တီး ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဆင်းရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သည် ထာဝရ ဘုရားသခင်၏ အလိုက်တော် အတိုင်းသာ ဖြစ်ကြသည်။

အချို့ စိတ်ဝါဒသမားများအမြင်။ ။ ချမ်းသာသူများသည် အသုံးအစွဲ ကျစ်လျစ်၍ အရှည်ကို ဖြော်မြင်တတ်သည်။ ဆင်းရသူများမှာ အသုံးအစွဲ လက်ဖွားသူ၊ အမြော်အမြင် မရှိသူတို့ ဖြစ်သည်။ ဆင်းရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သည် ‘လူ၏စရိတ်’ ပေါ်တွင် တည်သည်။ ‘လူ၏သဘာဝ’ ပေါ်တွင် တည်သည်။

ရုပ်ဝါဒသမားအမြင်။ ။ လူအဖွဲ့အစည်းတွင် ဆင်းရသူနှင့် ချမ်းသာသူဟူ၍ ကွဲပြားနေရခြင်းသည် ဘဝတည်မြှုမှ ရပ်ဝေတ္ထာများ ထုတ်လှပ်ရေး စနစ်အပေါ်တွင် တည်သည်။ တရာ့သည် မြေယာများနှင့် ကုန်နလုပ်ကိုရိယာများကို ပိုင်ဆိုင်၍၊ တရာ့မှာ ငှါးတို့အတွက် အလုပ် လုပ်ပေးရ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပိုင်ဆိုင်မှု မရှိသူသည် မည်များပင် ကြီးအား အားထုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ချွေတာစုဆောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရခြား ဆင်းရကာ၊ ပိုင်ဆိုင်မှု ရှိသူကသာ ငှါးတို့ အလုပ်၏ အသီးအပွင့်များကို ခံစားကာ ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာမည်သာ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ယင်းသို့သော ပြဿနာမျိုးတွင်လည်း ရုပ်ဝါဒသမားနှင့် စိတ်ဝါဒသမားတို့သည် အမြင်ချင်း ဆန့်ကျင်ခြားနားကြပေသည်။ အမြင်ခြားနားသဖြင့် အလုပ်လည်း ခြားနားကြသည်။ စိတ်ဝါဒသမားသည် မိုးချိန်းသုံးနှင့် လျှပ်စီးကို ပိုင်တွားကိုးကွယ် ဆူတောင်းမည်။ ရုပ်ဝါဒသမားသည် မိုးကြီးသွဲ့ကိုရိယာကို တပ်ဆင်မည်။ စိတ်ဝါဒသမားသည် ချမ်းသာ လျှင် ပို၍ ချမ်းသာအောင် အလှူဒါနပြု၍ ဆူတောင်းကာ ဆင်းရလျှင် ကံကြမှာကို ကျိန်ဆဲမည်။ ရုပ်ဝါဒသမားသည် လူအဖွဲ့အစည်းကြီးအား ပြောင်းလဲရန် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေမည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းနှစ်ခုတို့၏ ခြားနားချက်ကိုလည်းကောင်း ယေသုယေအားဖြင့် မည်သို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို့ကြမည်နည်း။ ဤသည်ကို အိန်ကျယ်လိုက် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆို့ခဲ့ပေသည်။

‘အဘိဓမ္မနယ်၊ အထူးသဖြင့် ခေတ်သစ် အဘိဓမ္မနယ်တွင် အခြေခံကျသော ပြဿနာကြီး တစ်ရပ်စဲ သိမှုနှင့် ဖြစ်မှုတို့ ဆက်သွယ်နေပုံ နှင့် သက်ဆိုင်ပေသည်။ ယင်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင် အဘိဓမ္မ ပညာရှင်များသည် သိမှုနှင့် ဖြစ်မှုကို ဂိဏ်းကြီးနှစ်ဂိဏ်းအဖြစ် ခွဲခြင်း ထားပစ်လိုက်ကြသည်။ သဘာဝထက် စိတ်က ပစာန ကျသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်သည်သာ ကမ္မာလောကကြီးကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းဖြင့် ဖန်ဆင်းသည်ဟု ယူဆသူတို့သည် စိတ်ဝါဒ ဂိဏ်းတွင် ပါဝင်ပေသည်။ အခြား တစ်ဖက်တွင် သဘာဝကသာ ပစာန ကျသည်ဟုသော ယူဆသူတို့ကား ရုပ်ဝါဒ၏ အမျိုးမျိုးသော ဂိဏ်းများတွင် ပါဝင်ကြပေသည်။’

စိတ်သည် ရုပ်ထက် ပစာနကျသည်ဟုသော အမိဘယ် ကောက်ယူနည်းသည် စိတ်ဝါဒဖြစ်၍၊ ရုပ်သည် ပစာနကျသည်ဟုသော အမိဘယ် ကောက်ယူနည်းသည် ရုပ်ဝါဒ ဖြစ်ပေသည်။ ရုပ်နှင့်ဆိုင်သော အရာတိုင်း သည် စိတ်နှင့်ဆိုင်သော အရာ၏ အဆုံးအဖြတ် ပြခြင်းကို ခံရ၍၊ စိတ်နှင့် ဆိုင်သော အရာပေါ်တွင်သာ အမှိုသဟဲ ပြနေရသည်ဟု စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။ စိတ်နှင့်ဆိုင်သော အရာတိုင်းသည် ရုပ်နှင့်ဆိုင်သော အရာ၏ အဆုံးအဖြတ် ပြခြင်းကို ခံရ၍ ရုပ်နှင့်ဆိုင်သော အရာပေါ်၌သာ အမှိုသဟဲပြု နေရသည်ဟု ရုပ်ဝါဒက ယူဆပေသည်။ ဤခြားနားချက်သည် ကမ္မာလောကကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် ပတ်သက်သော ယေဘုယျ အဘိဓမ္မ ခံယူချက် တွင်သာမက၊ သာမည့် အရာဝတ္ထု အဖြစ်အပျက်များနှင့် ပတ်သက်သော ခံယူချက်တွင်လည်း ထင်ဟပ် ဖော်ပြလျက် ရှိနေပေသည်။

စိတ်ဝါဒနှင့် သဘာဝ မဟုတ်သောအရာ

စိတ်ဝါဒသည် အခြေခံအားဖြင့် ဘာသာရေးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဘာသာ အယူဝါဒ ဖြစ်ပေသည်။ ‘စိတ်ဝါဒသည် သာသနာ အယူဝါဒ ဖြစ်ပေသည်’ ဟု လိုန်င်က ရေးခဲ့သည်။ တချို့သော စိတ်ဝါဒတို့သည် ဘာသာရေး အရေကို ချုတ်ပြီးကြပြီး ဖြစ်သော်လည်း စိတ်ဝါဒ တစ်ခုလုံး သည် ပြဿနာများအား ဘာသာရေးအရ ချဉ်းကပ်ကြည့်မြင်မှုမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ စိတ်ဝါဒသည် ဥပါဒီနှင့် စွဲလမ်းမှုများ၊ သဘာဝ မဟုတ်သော အရာကို ယုံကြည်မှုများ၊ လျှို့ဝှက်နှင်နှစ် မသိ နားမလည် နိုင်သော အရာများကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှုများနှင့် ခွဲ၍ မရပေ။

ရပ်ဝါဒသည် ရပ်ကန္တာ လောကြီးတွင် တကယ်ရှိ၊ အဟုတ်ရှိသော အရာများဖြင့်သာ အဖြေကို ရှာဖွေ တင်ပြပေသည်။ စစ်သပ်စစ်ဆေးရနိုင်သော၊ နားလည်နိုင်သော၊ ထိန်းချုပ်နိုင်သော အကြောင်းခြင်းရာများဖြင့်သာ အဖြေကို ရှာဖွေ တင်ပြပေသည်။

ထို့ကြောင့် အရာဝတ္ထုများ စိတ်ဝါဒဖြင့် ခံယူသိမြင်ခြင်းသည် အရင်းအမြစ်တွင် ဘာသာရေးဖြင့် ခံယူ သိမြင်ခြင်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာရေးကို စွဲပိုက် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း၊ စိတ်နှင့်ဆိုင်သော၊ သဘာဝမဟုတ်သော အရာဝတ္ထုများကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ရှု၍ ထာဝရဘုရားကို ယုံကြည်သူများသည် စဉ်းစားဘာတ်ဖြင့် လက်ခံကြခြင်း မဟုတ်ပေ။ သူ၏ စိတ်သဘာဝအတွင်းတွင် ကိန်းအောင်းနေသည့် တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဖြင့်သာ လက်ခံကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ယင်းသို့သော သက်ဝင် ယုံကြည်မှုမျိုးသည် ဘယ်လို စတင် ခဲ့သနည်း။ ဘယ်က စတင် ခဲ့သနည်း။ ဘုရားသခင် ဇွဲက်ဆိုချက်များတွင် အစပြုသည်ဟု လည်းကောင်း၊ သဘာဝမဟုတ်သော အကြောင်းအရာမှ ထွက်ပေါ်လာသည် ဟု လည်းကောင်း၊ ဘာသာတရားများက ဟောကြားခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကမူ လက်မခံနိုင်ပေ။ ဤသက်ဝင် ယုံကြည်မှုများ၏ သဘာဝအောင်မြစ်ရှိပေသည်။ ဤအောင်မြစ်သည်လည်း ရှာဖွေ ရူးစမ်း၍ ရနိုင်ပေသည်။

လူသည် သဘာဝ အင်အားစုများကို ရင်ဆိုင်လာရသောအခါတွင် သဘာဝ အင်အားစုများ၏ အကြောင်းကို သိနားလည်ခြင်း မရှိဘဲ၊ ခိုက္ခားရမဲ့ ဖြစ်လာ၏။ သဘာဝ အင်အားစုများအား စိညားများ၏ ကိုယ်ထင်ပြုမှုဟု လူများက ယူဆခဲ့၏။ ဤသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နှင့် လူသည် သဘာဝ မဟုတ်သော အရာများကိုလည်းကောင်း၊ ဘာသာရေး တွေးခေါ်မှုများကို လည်းကောင်း ယုံကြည် သက်ဝင်လာတော့သည်။

ဥပမာ-မိုးချုန်းသံသည် ထာဝရ ဘုရားသခင်၏ အမျက်အိုးသံကြောင့်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ကောက်ပဲသီးနှံများ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းသည် သမ္မတဒေဝ နတ်၏ မှိုင်းမမှုကြောင့်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ လယ်ထွက်သီးနှံ ကောင်းခြင်းသည်လည်း လမိုင်းနတ်၏ စောင်မမှုကြောင့်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

လူပေါ်စ ခေတ်ဦးမှစ၍ လူသည် သဘာဝ အင်အားစုများကို ဤနည်းဖြင့်သာ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူခဲ့သည်။ လူတန်းစား အဖွဲ့အစည်း

ပေါ်ပေါက်လာသော အခါတွင် လူမှုဆက်ဆံရေး တရားများသည် လူကို ကြီးစိုးလာသည်။ လူတို့သည် လူမှုဆက်ဆံရေး တရားများ၏ နိုင်းစေချက်အရ လုပ်ဆောင်လာရသည်။ သို့ရာတွင် လူသည် သူ့အား လူမှုဆက်ဆံရေး တရားများက စိုးမိုးပြုလှယ်နေခြင်းကို မသိပေး။ သို့ဖြင့် လူသည် လူ အဖွဲ့အစည်း၏ အစိုးရ စသော သဘာဝ မဟုတ်သည့် ကိုယ်စားပြု အဖွဲ့ များကို တိထွင်လာကြသည်။ သာမန်လူများထက် ရှင်ဘုရင်များ၊ မျူးမတ် များက မြင့်မြတ်သည်။ ရှင်ဘုရင်များ၊ မျူးမတ်များထက် ဘုရားသခင်က မြင့်မြတ်သည်ဟု တိထွင် ဖန်တီးလာကြသည်။ သို့ဖြင့် ကမ္ဘာလောကဗြီးကို စိတ်နာမ်ဆိုင်ရာ ကမ္ဘာလောကနှင့် ရုပ်ဆိုင်ရာ ကမ္ဘာလောကဟူ၍ နှစ်ခု ဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းလာကြသည်။

ဘာသာတရား အားလုံး၊ စိတ်ဝါဒ အားလုံးသည် ယင်းသို့ဖြင့် စိတ်နာမ် ကမ္ဘာလောက၊ ရုပ်ကမ္ဘာလောကဟု ကမ္ဘာလောက နှစ်ခုစလုံးကို လက်ခံကြသည်။ တကယ် ရုပ်ကမ္ဘာကို စိတ်နာမ်ကမ္ဘာက စွမ်းမိုးနေသည် ဆိုသော အယုအဆကို ဖန်တီးလာကြသည်။ သို့ဖြင့် ကမ္ဘာလောကကြီး သည် နှစ်ခု၊ နှစ်ပက္ခ ဖြစ်လာပေသည်။

စိတ်ဝါဒ၏ အပိုက လကောာများတွင် ယင်းသို့သော နှစ်ပကာ အသွင်များသာ ဖြစ်လာကြသည်။ ပို့သွေ့နှင့် အန္တာကိုယ်၊ ထာဝရဘုရားနှင့် လူ၊ နို့ဘန်ဘုံနှင့် လူ့ဘုံ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့်သာ ဖမ်းယူရနိုင်သော တွေးခေါ် စိတ်ကူးမှုများနှင့် အာရုံဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်သော ရုပ်အမှန်တရား စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

စိတ်ဝါဒအရဆိုလျှင် ပို၍ အထက်ကျသော၊ ပို၍ စစ်မှန်သော ရုပ် မဟုတ်သည့် ကမ္ဘာလောကကြီး တစ်ခုရှိသည်။ ဤရုပ်မဟုတ်သော ကမ္ဘာ လောကကြီးသည် ရုပ်ကမ္ဘာလောကကြီးထက် ပဓာန ကျသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်မဟုတ်သော ကမ္ဘာလောကကြီးသည် အဆုံးစွန်သော မူလနှင့် အကြောင်းတရား ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ရုပ်ကမ္ဘာလောကကြီး သည် ရုပ်မဟုတ်သော ကမ္ဘာလောကကြီး၏ လက်အောက်ခံမျှသာ ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း ယူဆသည်။ ရုပ်ဝါဒအရဆိုလျှင် တစ်ခုတည်းသော ကမ္ဘာလောကကြီးသာ ရှိသည်။ ယင်းမှာ ရုပ်ကမ္ဘာလောကကြီးသာ ဖြစ်သည် ဟု ယူဆသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ရုပ်ကျသော အမှန်တရား၏ အထက်၌ စိတ်နာမ်ကျ

သော အမှန်တရား ရှိသည်။ ရုပ်ကျသော အမှန်တရားကို စိတ်နာမ်ကျသော အမှန်တရားဖြင့်သာ ဖော်ပြနိုင်သည် ဟူသောသဘောကို ဆောင်သည့် ထဲဝါဒတိုင်းသည်၊ စိတ်ဝါဒတွင် အကျိုးဝင်ကြသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ခေတ်သစ် အဘိဓမ္မာ အချို့သော အချိုးအစားများ

ဤနေရာ၌ ခေတ်သစ် ဓနရှင် အဘိဓမ္မာ၏ ထူးခြားသော ဉာဏ်အချို့ကို အကျိုး တင်ပြလိုသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း သုံးရာနီးပါးလောက်က (Subjective Idealism) ဆန္တစွဲ စိတ်ဝါဒဟူသော အဘိဓမ္မာတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ယင်း၏ အဆိုအရဆိုတွင် ရုပ်ကဗ္ဗာသည် ဘယ်အခါမျှ မရှိဟန်၍ ဖြစ်ပေ သည်။ တကယ် တည်ရှိသည့် အရာမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ထဲခြေရှိသည့် တွေးခေါ်မှုများ၊ အာရုံများသာ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာလွှာ၍ ပြင်ပ ရုပ်ကျသော အမှန်တရားဟူသည် မရှိ၊ တခြား ဘာများလည်း မရှိဟု ယင်းက ယူဆသည်။

ဤဆန္တစွဲ စိတ်ဝါဒသည် နောက်၌ အသိတရားနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဉာဏ် တစ်ခုကို ဖွဲ့စီးခဲ့သည်။ ယင်းအဆိုအရ ကျွန်ုပ်တို့၏အပြင်ပတွင် ကျွန်ုပ်တို့၊ သိနိုင်သော ဒီဇိုင်သော အမှန်တရားဟန်၍ မရှိနိုင်။ ကျွန်ုပ် တို့သည် ဗဟိုဒုပုပန်းမှု အသိတရားကိုသာ ရနိုင်ကြသည်။ အရာဝါဘူး၏ သူ့အလိုအလျောက် တည်ရှိနေခြင်း (အနတ္တတရား) ကို မသိရှိနိုင်ဟု ယူဆသည်။

ယင်းသို့သော စိတ်ဝါဒသည် ယခုအချိန်၌ များစွာ ခေတ်စားလျက် ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တကယ်ရှိ၊ အဟုတ်ရှိသော ကဗ္ဗာလောက်ကြီး၏ အကြောင်းကို ပို့ပို့ပို့၍ သိလာနိုင်သည်။ ယင်းသို့ဖြင့် သဘာဝ အင်အားစု များကို ထိန်းချုပ်နိုင်ကာ လူ့အန်းကြီး တိုးတက် ကောင်းမွန်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဟု ဓနရှင် အတွေးအခေါ် ပညာရှင်များက ဆိုခဲ့ကြသည်။ သူတို့ပြောသည့် အချိန်မှာ အရင်းရှင်စနစ်သည် တိုးတက်သော အင်အားစု တစ်ရပ်အဖြစ် တည်ရှိနေချိန်က ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အရင်းရှင် စနစ်သည် ချုပ်ပြုမြို့နေသော ယနေ့ကာလတွင်မှ သူတို့သည် တစ်မျိုး ပြောလာကြပြန်သည်။ သူတို့က တကယ်ရှိ၊ အဟုတ်ရှိသော ကဗ္ဗာလောက်ကြီးသည် မသိနိုင်သော အရာဖြစ်သည်ဟု ဆိုလာကြပြန်သည်။ ယင်းသို့ သော ဉာဏ်များ၏ ဗလောင်းပလဲ ဖြစ်နေကြပုံးသည် အရင်းရှင်စနစ်

ချုပ်ငြမ်းခြင်း၏ လက္ခဏာပင် ဖြစ်ပေသည်။

စိတ်ဝါဒသည် ကမ္မာလောကကြီး နှစ်ချို့ခြင်းကို ယုံကြည်ကြောင်း ပြခိုခဲ့ပြီ။ စိတ်ကမ္မာလောကနှင့် ရုပ်ကမ္မာလောက နှစ်ချို့ခြင်း စိတ်ကမ္မာ လောကသည် ရုပ်ကမ္မာလောကထက် ပဓာနကျသည်ဟု ယူဆကြောင်းကို လည်း ဖော်ပြခဲ့ပြီ။ အခြားတစ်ဖက်၌ ရုပ်ဝါဒသည် ရုပ်ကမ္မာလောကကြီး တစ်ခုတည်းသာရှိ၍ ခုတုယဖြစ်သော၊ စိတ်ကူးဖြစ်သော၊ အဆင့်မြင့်သော၊ စိတ်ကူးမော်မှန်းချက် ကမ္မာလောကကြီး ရှိသည်ဆိုခြင်းကို ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒတို့သည် စွဲစပ်၍ မရအောင် ဆန့်ကျင် ခြားနားကြပေသည်။ သို့တိုင်အောင် တချို့သော အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များ ကမ္မ ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒကို စွဲစပ်ပေါင်းစည်းရန် ကြိုးစားလျက် ရှိနေကြ သေးသည်။ အဘိဓမ္မာတွင် ယင်းသို့ ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒကို စွဲစပ်ရန် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြဖူးသည်။

ယင်းသို့ စွဲစပ်ပေါင်းစည်းမိမောင် ကြိုးပမ်းမှုများအနက် တစ်ခု မှာ Dualism ရုပ်နာမ် ဒွန်တွဲ ဝါဒဖြစ်သည်။ ငှင်းတို့က စိတ်နာမ် ကမ္မာ လောကကြီး တစ်ခုသည် ရုပ်ကမ္မာလောကကြီးနှင့် ကင်းလျက် သီးခြား ရှိနေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းစိတ်နာမ် ကမ္မာလောကနှင့် ရုပ်ကမ္မာလောက သည် ဘယ်သူ့ဘယ်သူကျေ မသာလွန်ဘဲ၊ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ထက်မှ နိမ့်ကျခြင်း မရှိဘဲ တန်းတူ အခြေခံပေါ်၍ တစ်ပြီးညီစွာ တည်ရှိနေကြသည် ဟု ဆိုကြသည်။ သဘာဝ အင်အားစုများ၏ လူပုပ်ရှား ပြောင်းလဲမှုစသော ရုပ်ကမ္မာလောကသည် စိတ်နာမ်ကမ္မာလောကကြီး၏ စွဲကိုဖက်ဝင်ရောက်မှ မပါဘဲ၊ ပယောက မပါဘဲ သူ့အလိုအလျောက် တည်ရှိလှပ်ရှားသည်ဟု ယူဆသည်။ ဤအချက်တွင် ရုပ်နာမ် ဒွန်တွဲဝါဒသည် ရုပ်ဝါဒ အမြင်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် လူနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကြည့်မြင်သည့် အခါ့မှု စိတ်နာမ် လှပ်ရှား ပြောင်းလဲမှုသည် အမိုက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤအချက် ၌ ရုပ်နာမ်ဒွန်တွဲဝါဒသည် စိတ်ဝါဒအမြင် ရှိပေသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ရုပ်နာမ် ဒွန်တွဲဝါဒသည် စိတ်နာမ်အမြင်နှင့် ရုပ်ဝါဒ အမြင်ကို ပေါင်းစပ်ပေးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် လူ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ သမိုင်း စသည့် အရေးကြီးသော ပြဿနာများတွင်မူ ရုပ်နာမ်နှစ်ပုံးဝါဒ သည် ရုပ်ဝါဒအမြင်ကို ဆန့်ကျင်ကာ စိတ်ဝါဒအမြင်ကို လက်ခံပေသည်။ တခြား စွဲစပ်ရေး အဘိဓမ္မာ တစ်ခုမှာ ‘အမှန်တကယ်ဝါဒ’

(Realism) ဖြစ်ပေသည်။ အမှန်တကယ်ဝါဒသည် ဆန္ဒစွဲ စိတ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်ပေသည်။

အမှန်တကယ်ဝါဒ အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များ၏ အလိုအရ ပြင်ပ ရုပ်ကဗ္ဗာလောကြီးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သိမ်္မ်မှုများမှ ကင်းလျက် တကယ် အမှန်တည်ရှိသည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့ဖြင့် ဆန္ဒစွဲ စိတ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင် ရာ၌ အမှန်တကယ် ဝါဒသမားများနှင့် ရုပ်ဝါဒသမားများသည် တူညီကြ ပေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့်လည်း ရုပ်ကဗ္ဗာလောကြီး၏ အဟုတ်ရှိ၊ တကယ် ရှိမှုကို လက်ခံသော အမှန်တကယ် ဝါဒတစ်ယောက် မဖြစ်ဘဲ၊ ရုပ်ဝါဒသမားတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်ပေ။

သို့ရာတွင် ပြင်ပ ရုပ်ကဗ္ဗာ လောကြီးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သိမ်္မ်မှုများမှ ကင်းလျက် အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိသည်ဟု လက်ခံကာမျှဖြင့် လည်း ပုံပိုင်ဝါဒ သမား တစ်ယောက် မဖြစ်သေးပေ။ ပုံအတိုင်းသာ ဖြစ်ရလျှင် ခေတ်လယ် ဘုရင်ရှိ အဘိဓမ္မာ ပညာရှင် တစ်ဦးဖြစ်သော သောမတ်စ်အက်ကွွန်းစွဲသည်လည်း ရုပ်ဝါဒသမား တစ်ယောက် ဖြစ်နေ ပေလိမ့်မည်။ တချို့၊ ဘုရင်ရှိသာသာ အယူဝါဒဆိုင်ရာ ပညာရှင်များမှာ ယနေ့တိုင် အဘိဓမ္မာခန်းတွင် ‘အမှန်တကယ် ဝါဒသမား’ များ ဖြစ်နေကြ ပေသေးသည်။ သို့ရာတွင် ဘုရင်ရှိသာသာဝင်တို့က ဤမြို့ ရပ်မနေကြဘဲ အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိသော ရုပ်ကဗ္ဗာ လောကြီးသည် ထာဝရ ဘုရား သခင်က ဖန်ဆင်း၍ စိတ်နာမ်တန်ခိုး အာဏာစက် တစ်ရပ်ဖြစ်သော ထာဝရ ဘုရားသခင်၏ တန်ခိုးတော်က စိုးမိုးခြေယ်လှယ်ထားသည်ဟု ဆက်လက်၍ ယူဆကြပြန်သောအပါ ယင်းတို့သည်လည်း စိတ်ဝါဒသမားများ အစုတွင် ကျရောက်သွားကြပေသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ရုပ်သည် သီးခြား ကင်းလွှတ်စွာ တကယ်အဟုတ် တည်ရှိနေသည် ဆိုသည့်အချက်အထိ အမှန်တကယ် ဝါဒသည် ရုပ်ဝါဒနှင့် တူညီ၍ ကျွန်ုပ် အချက်များတွင်မူ စိတ်ဝါဒနှင့် တူညီသွားပေသည်။

ထို့ပြင် ‘အမှန်တကယ်ဝါဒ’ ဆိုသော စကားလုံးသည်လည်း အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များ သုံးဖန်များသဖြင့် ဆီသည်မ လက်သွားဖတ်ဖြစ်နေပေး၍၊ တစ်စုံတစ်ခုကို တကယ်အမှန် တည်ရှိသည်ဟု ယူဆသူတိုင်းအား အမှန်တကယ် ဝါဒသမားဟု ခေါ်နေကြသည်။

စိတ်ဝါဒနှင့် ဆန်ကျင်ခြားမားချက်ရှိသော ရုပ်ဝါဒ၏ အခြေခံ သင်ကြား ချက်များ

ရုပ်ဝါဒ၏ အခြေခံ သင်ကြားချက်များသည် အသွင်အမျိုးမျိုးသော စိတ်ဝါဒတို့နှင့် ဆန်ကျင်သည်။ ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒကို စွဲစပ်ပေးသော ရုပ်နာမ်ဒုန်တဲ့ ပါဒနှင့်လည်း ဆန်ကျင်သည်။ ရုပ်ဝါဒ၏ အခြေခံ သင်ကြား ချက်များကို ပိုမိုပိုသစ္ာ သိရှိနိုင်ရန်အတွက် စိတ်ဝါဒ၏ အဓိက အချက် ကြီးများကို ပထမ ပြလိုသည်။ ယင်းတို့မှာ-

(၁) ရုပ်ကဗ္ဗာကြီးသည် စိတ်နာမ်ပေါ်တွင် အမြှုသဟဲ ပြနေသည်။

(၂) စိတ်နာမ် သို့မဟုတ် စိတ် သို့မဟုတ် စိတ်ကူးတေားခေါ်မှု တို့သည် ရုပ်နှင့်သီးခြား ကင်းလွတ်၍ တည်ရှိနေနိုင်သည်။ တကယ်လည်း တည်ရှိနေသည်။ (ယင်းတို့အနက် အပြင်းထန်ဆုံးသော စိတ်ဝါဒမှာ ရုပ် ဆိုသည်မှာ လုံးဝမရှိ ရှုပ်သည် အာရုံတွင် ထင်စားချက်မျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသော ဆန္ဒခဲ့ စိတ်ဝါဒပင် ဖြစ်သည်။)

(၃) သို့ပုံပညာ၊ အတွေ့အကြံ့၊ သိမြင်မှုတို့ဖြင့် စစ်ဆေး စမ်းသပ် သိရှိနိုင်သော အရာများ၏ ‘နောက်ကွယ်တွင်’ သို့မဟုတ် ‘အထက်တွင်’ သို့မဟုတ် ‘လက်လမ်းမမီရာ’ တွင် နက်နဲ့ခက်ခဲသော၊ မသိနိုင်သော ဘုံတစ်ခု ရှိသည်ဟု၍ ဖြစ်သည်။

ရုပ်ဝါဒ၏ အခြေခံ သင်ကြားချက်များသည် ဖော်ပြုပါ စိတ်ဝါဒ၏ အဓိက အချက် များနှင့် ဆန်ကျင်ပေးသည်။

ရုပ်ဝါဒ၏ အခြေခံ သင်ကြားချက်များမှာ-

(၁) ကမ္ဘာလောကကြီးသည် ပြကတော့ သဘာဝအားဖြင့် ရုပ် ဖြစ်သည်။ တည်ရှိနေသော အရာဝတ္ထုတိုင်းသည် ရုပ်အကြောင်းတရားများ ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုပ်၏ မောင်းနှင့်မှု ဥပဒေသများအရ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂) ရုပ်သည် ဒီဇိုင်းသော အမှန်တရား ဖြစ်၍ စိတ်၏ ပြင်ပတွင် သီးခြား ကင်းလွတ် တည်ရှိသည်။ စိတ်သည် ရုပ်နှင့် ကင်းကွာ၍ သီးခြား ရပ်တည်နေခြင်း မဟုတ်ပေါ်။ စိတ် သို့မဟုတ် စိတ်နာမ်နှင့် စပ်သမျှ အရာတိုင်းသည် ရုပ်ဖြစ်စဉ်၏ အကိုးတရားသာ ဖြစ်သည်။

(၃) ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် ငှုံး၏ ဥပဒေသများသည် လုံးဝ သိရှိနိုင်သော အရာများဖြစ်သည်။ သဘာဝအားဖြင့် မသိသေးသော

အရာများသာ ရှိ၍ မသိနိုင်သော အရာများဟူ၍ ဘာမှုမရှိ။ ။ စသည့် အချက်များ ဖြစ်သည်။

တစ်လျောက်လုံးတွင် ယိမ်းယိုင်ခြင်း မရှိ၊ တစ်သမတ်တည်း ဖြစ်သော ရပ်ဝါဒကို စွဲကိုင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဝါဒကို ဘယ်အချက်၊ ဘယ်နေရာတွင်မှ အလျော့မပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မူးကိစ်လီနိုင်ဝါဒ၏ အဘိဓမ္မသည် ထူးခြားခြင်းကို ဆောင်ပေသည်။ သို့ဖြင့် စတာလင်က အောက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့ပေသည်-

(က) ကမ္မာလောကကြီးသည် ‘ထာဝရ ဂိဉားတော်’၊ ‘တစ်ကမ္မာ လုံးနှင့် ဆိုင်သော စိတ်နာမ်’၊ ‘သိမိတ်’ စသည့်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အရာများသာ ဖြစ်သည်ဟုသော စိတ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်လျက် ကမ္မာလောကကြီးသည် ပြကတော့ သဘာဝအားဖြင့် ရပ်ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဤကမ္မာ လောကကြီး၏ အထူးထူးအတွေ့တွေသော အသွင်သ ဏ္ဍာန်များသည် လှပပြုရှုံး မောင်းနှင့်နေသော ရပ်ဖြစ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ကမ္မာလောကကြီးသည် ရပ်၏ လှပပြုရှုံးမှူ ဥပဒေသ များအရ ဖြစ်ပေါ် တို့တက်လျက်ရှိကာ ‘တစ်ကမ္မာလုံးနှင့် ဆိုင်သောစိတ်နာမ်’ မပါဘဲ ကင်းလွတ် ရပ်တည်နေသည်ဟုလည်းကောင်း မူးကိစ်၏ အဘိဓမ္မ ဆိုင်ရာ ရပ်ဝါဒက ယူဆပေသည်။

(ခ) ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်သာလျင် တကယ် တည်ရှိ၍ တခြား ဘာမှ တကယ်အမှန်မရှိဟု ယူဆသော စိတ်ဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် ရပ်၊ သဘာဝ စသည့်တို့သည် စိတ်၏ ပြင်ပတွင် သီးခြား ကင်းလွတ်တည်ရှိ နေသည့် ဒီဇိုင်းကျသော အမှန်တရား ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ရပ်သည် အာရုံများ၊ တွေးခေါ်များနှင့် စိတ်တို့၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်၍ ရပ်သည်သာ အစိက ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ စိတ်သည် ဖြစ်တည်မှု၏ အရောင် ဟပ်ချက်၊ ရပ်၏ အရောင်ဟပ်ချက်များသာဖြစ်၍ သာမည် ဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ အတွေးအခေါ်သည် ရပ်၏ ရလဒ်များသာဖြစ်၍ ဦးနောက် ဖြင့်သာ ပြည့်စုံသော အတွေးအခေါ် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေသဖြင့် ဦးနောက် (ရှုပ်)သည် အတွေးအခေါ် (စိတ်) ကို ပြုလုပ်သည့် ကိရိယာကြီး ဖြစ်သည် ဟုလည်းကောင်း၊ ကမ္မာလောကကြီး၌ မသိရသေးသော အရာဟူ၍သာ ရှိဖြီး မသိနိုင်သော အရာဟူ၍ မရှိဟုလည်းကောင်း၊ ထို မသိရသေးသော အရာတို့သည်လည်း သိပုံပညာနှင့် လက်တွေ့တို့၏ ကြီးပမ်းအားထုတ်မှု

များမ သိရှိလာတော့မည်ဟုလည်းကောင်း မူးကိစ်၏ အဘိဓမ္မဆိုင်ရာ ရှိဝါဒက ယူဆပေသည်။

ရှိဝါဒနှင့်စိတ်ဝါဒတို့ လက်တွေ့တွင် ခြားနားကြပုံ

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရှိဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒ ခြားနားပုံတို့သည် ကမ္မာလောကကြီး၏ သဘာဝနှင့် ပတ်သက်သော စီတွေ့ဆောန်သော အသိ တရား နှစ်ခု ခြားနားကြပုံမျိုး မဟုတ်ပေ။ ပြဿနာတိုင်းတွင် နားလည်ပုံ၊ အစိမ္ပာယ် ကောက်ယူပုံကအစ ခြားနားနေကြသော အယူအဆ နှစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းနှစ်ခု၏ ခြားနားချက်ကို အထူး မှတ်သားရန် လိုသည်။

ရှိဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒ ခြားနားကြပုံကို လက်တွေ့ နည်းများဖြင့် နောက်ထပ် နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေးကြည့်ကြရအောင်။

ဥပမာ-စိတ်ဝါဒသမားတို့က သိပုံပညာ အပေါ်တွင် ‘လွန်မင်းစွာ’ အားထားခြင်း မပြုရန် မကြာခကာ ပြောတတ်ကြသည်။ အရေးကြီးသော သစ္စတာရားများသည် သိပုံပညာ လက်လွမ်းမစိသော နေရာတွင် ရှိသည် ဟုလည်း သူတို့က ဆိုကြသည်။ သို့ဆိုခြင်းသည် သက်သေသာကဗျာ သော အတွေ့အကြုံက ပြသော လက်တွေ့ဖြင့် စမ်းသပ်နိုင်သော အရာ များကို မယုံကြည့်နှင့်ဟု ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဆိုခြင်းဖြင့် ‘အဆင့်မြင့်’ သော အသိတရားကို ရရှိလေဟန်၊ အမှန်ဆုံးကို သိလေဟန် ဆောင်နေကြသည်။ စိတ်ဝါဒသမားများကိုသာ ယုံကြည်ကြဟု ဆိုရာရောက်ပေသည်။

ဤနည်းဖြင့် စိတ်ဝါဒသည် ဖောက်ပြန်သော ဝါဒ ဖြန့်ချိမှု ရောင်းရင်း မိတ်ဆွေကောင်းကြီး ဖြစ်လာပေသည်။ အရင်းရှင် သတ်းစာ များ၏ အဘိဓမ္မ တစ်ရပ် ဖြစ်လာပေသည်။ စိတ်ဝါဒသည် လူကျင့်ဝတ်နှင့် လူမှုပြဿနာများကို သိပုံနည်းကျစွာ ချဉ်းကပ် လေလာခြင်း မပြုနိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့အား တားဆီးထားကာ ဥပါဒီနှင့် စွဲလမ်းမှ အမျိုးမျိုးကို ယုံကြည် အောင် အားပေးနေသည်။

ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံးမှာ ဝိညာဉ်သည် အမျှော့အတွင်း ဘဝဖြစ်သည်ဟုလည်း စိတ်ဝါဒသမားတို့က ဆိုကြသေး သည်။ (စိတ်)အတွင်း ပြောင်းလဲ ဆန်းသစ်မှု မရှိဘဲ လူပြဿနာများကို မဖြေရှင်းနိုင်ဟုလည်း ဆိုကြသေးသည်။ ဤစကားမှာ ထမင်းဝသများ

မကြာခကာ ပြောလေ့ရှိသော စကားဖြစ်သည်။ အလုပ်သမားသည် လုပ်ငန်းခွင် အခြေအနေ ကောင်းမွန်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲမဝင်ဘဲ စိတ်ဓာတ် တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ခြင်းဖြင့် ဘဝထံသို့ ရောက်လာပါမည်လော့။

ဆိုရှယ်လစ်များထဲတွင် မကြာခကာ တွေ့ရတတ်သော စိတ်ဝါဒ ချဉ်းကပ် လေ့လာမှု တစ်မျိုး ရှိသေးသည်။ ရီးသားသော တရီ့၊ ဆိုရှယ်လစ် များသည် အရင်းရှင်စနစ်ကို မကောင်းဟု မြင်ကြသည်။ ယင်းသို့ အရင်းရှင် စနစ် မကောင်းခြင်းမှာ ကုန်များကို ညီမျှစွာ ဝေခြမ်းဖြန့်ဖြူးခြင်း မရှိသော ကြောင့်ဟု သူတို့က ယူဆကြသည်။ အရင်းရှင်များ အပါအဝင် လူအားလုံး မျှတမှုနှင့် တရားမှုတို့ကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်၏ အပြစ် အနာအဆာများ ပျောက်ကွယ်သွားကြကာ ကောင်းမွန်လာမည်ဟု ဆိုကြ သည်။ သူတို့၏ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒမှာ တရားမှုတွင်းဟူသော စိတ္တဆောန သည် တွေးခေါ်မှုကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤစိတ်ဝါဒသည် အနှစ်သာရအားဖြင့် အဘယ်နည်း။ ကျွန်ုပ်တို့၏ နေထိုင်မှုစနစ်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်ပုံစနစ်ကို အဆုံးအဖြတ် ပြုသော အရာမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ တွေးခေါ်မှုများပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဖြင့် သူတို့သည် ရုပ်ကျသော အကြောင်းတရားများကို ကြည့်မြင်ရန် မေးလေ့ရေးကြသည်။ အမှန်အားဖြင့် အရင်းရှင် လူ့အဖွဲ့ အစည်းအတွင်း ကုန်များ ဖြန့်ချုပ်စနစ်၊ ဆင်းရေ့သူမှုနှင့် ချမ်းသာသူဟု၍ ကွဲပြားနေသည့်အဖြစ်တို့ ပေါ်လာခြင်းမှာ ကုန်များ ဖြန့်ချုပ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော လူ၏ တွေးခေါ်မှုကြောင့် မဟုတ်ပေ။ အရင်းရှင်များက အလုပ်သမား အား သွေးစပ်ခြယ်လှယ်ခြင်းပေါ်တွင် ကုန်ထုတ်မှုစနစ်၊ ဤအခြော တည်ဆောက်ထားသော ရုပ်ကျသည့် အကြောင်းတရားကြောင့်သာ ဖြစ်ပေ သည်။ ယင်းကုန်ထုတ်မှုစနစ် တည်၍နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အဆုံးစွန် ချမ်းသာခြင်းနှင့် အဆုံးစွန် ဆင်းရေ့ခြင်းတို့သည် တည်ရှိနေကြေးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုရှယ်လစ်များ၏ လုပ်ငန်းမှာ အလုပ်သမား လူတစ်ဦးစားအား စည်းရုံးကား အရင်းရှင် လူတစ်ဦးစားအား ဆန့်ကျင်သော တိုက်ပွဲကို ခေါင်းဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် အလုပ်သမား လူတစ်ဦးစား သည် အာဏာကို အရင်းရှင် လူတစ်ဦးစားထံမှ ရယူရန် ဖြစ်သည်။

ဤအချက်ကို နားမလည်ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အတွက် တိုက်ခိုက်ရန် ထိရောက်သော နည်းလမ်းကို ရှာဖွေနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ယင်းဥပဒေရှိကို ကြည့်၍ စိတ်ဝါဒသည် ဖောက်ပြန်ရေး၏ လက်နက်အဖြစ် ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ အသုံးတော်ခံသည်ကို သိမြင်နိုင်ပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်များသည် အရင်းရှင်တို့၏ စိတ်ဝါဒကိုယျှော် ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရားကို ထူထောင်၍ မရပေ။ အလားတူပင် အရင်းရှင်အစိုးရ စက်ယန္တရားနှင့်တကွ ယန္တရား မောင်းနှင့်သူ အရာရှိများကို ငှားရမ်း၍ ဆိုရှယ်လစ် စနစ် တည်ဆောက်၍လည်း မရနိုင်ပေ။

သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးမှာပင် စိတ်ဝါဒသည် ဖောက်ပြန်ရေး၏ လက်နက် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ သွေးစုံခြုံခြယ်လှယ်သော လူတန်းစား၏ အုပ်စိုးမှုကို သမာသမတ် ဖြစ်လေဟန် ရောက်အောင် ပြုလုပ်ပေးသော ကိရိယာမျှသာ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

သို့ဖြင့် စိတ်ဝါဒသည် ဓာတ်နောက်ပြန်ခွဲသော အင်အားစုဖြစ်သည်။ အရာဝတ္ထုများကို ပိုနေမြို့၊ ကျားနေမြို့ တည်ရှိနေအောင် ကာကွယ်ထားသော သဘောတရားဖြစ်သည်။ တြေားတစ်ဖက်တွင် ရုပ်ဝါဒသည် တိုးတက်လျက် ရှိသည်။ ကုန်ထုတ် အင်အားစုများ တိုးတက်လာခြင်း၊ သိပ္ပပညာ တိုးတက်လာခြင်းစသည် လူမှု တိုးတက်မှုတိုင်းသည် ရုပ်ကျေသော စိတ်ကူးများဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြပြီးနောက် ရုပ်ဝါဒကို တစ်ဖန် ပြန်၍ ကြယ်ဝ ရိုင်မာစေခဲ့သည်။ လူအတွေးအခေါ်၏ သမိုင်းသည် ရုပ်ဝါဒက စိတ်ဝါဒကို တို့ကိုသည့် တို့ကိုပွဲ၏ သမိုင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။

ရုပ်ဝါဒရေးရာတိကိုပွဲ

ကွန်မြှုံးနှစ်ဝါဒ တည်ဆောက်ရေးအတွက် လူလူချင်း သွေးစုံခြုံလှယ်မှုကို ဆုံးခိုးတိုင်တို့ကိုသည့် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ စည်းဌားသော၊ တပ်ဦးဖြစ်သော ကွန်မြှုံးနှစ်များသည် မည်သို့သော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည့် စိတ်ဝါဒကိုမှ လက်မခံပေ။

ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိန်င်က အောက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

‘ရာစွန်းတို့က တစ်ဝက်မျှသော၊ ရှည်ကြာသော ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် မူးကိုစိန်နှင့် အိန်ကျယ်လိုက်တို့သည် ရုပ်ဝါဒကို တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးစေခဲ့သည်။ အဘိုဓမ္မတွင် အခြေခံကျသော အနွယ်တစ်ခုကို ထပ်မံ၍ တိုးချဲခဲ့သည်။ ယင်းအချက်တွင်ပင်လျင် မူးကိုစိန်နှင့် အိန်ကျယ်လိုက်တို့၏ ပါရမီ

ဉာဏ်သည် ထင်ရှားစွာ ပေါ်လျက် ရှိပေသည်’

‘မူးက်စ်၏ အဘိဓမ္မဆိုင်ရာ မြှက်ဆိုချက်များကို ကြည့်လျင် မပြောင်းလဲသော အခြေခံ ရည်ရွယ်ချက်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ယင်းမှာ ရုပ်ဝါဒကို ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ အပိဋ္ဌာဝါဒ စိတ်ဝါဒဖြင့် ရောမွေ့မှာ၊ စိတ်ဝါဒသို့ ထိမ်းယိုင်မှုတို့ကို ရှုတ်ချုပြစ်တင်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်ပေသည်’

‘မူးက်စ်နှင့် အိန်ဂျုလစ်တို့သည် အစမှ အဆုံးတိုင် အဘိဓမ္မ နယ်ပယ်၌ ဘက်လိုက်သူများ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့သည် ရုပ်ဝါဒမှ သွေဖည်မှုများကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်ဝါဒအား လျော့ပေါ်ချက်ပေးခြင်းကို လည်းကောင်း ရှာဖွေ နိုင်ခဲ့ကြပေသည်’

‘ပြောခြစ်တစ်ဗုံများ အပါအဝင် ရပ်နာမ်ခုန်တဲ့သမားများသည် ဆင်းရဲ ခေါင်းပါးလှသော လူညွှားသာ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့သည် ပြဿနာ ကို ကြည့်မြင်ရှု၌ ရုပ်ဝါဒနှင့် စိတ်ဝါဒ အနွယ်များကို ရောတွေး မွေးနောက် ပစ်သည့် အလယ်လမ်း အဘိဓမ္မနှင့်သာ သင့်တော်ပေသည်။ အဘိဓမ္မ တွင် ဤအခြေခံ အနွယ်နှစ်ခုစလုံးမှ ထွက်ပြီးရန် ကြိုးပမ်းခြင်းသည် တတ်ယောင်ကား စွေစ်ရေး သမားတို့၏ အလုပ်များသာ ဖြစ်ချေသည်’

ပြဿနာတိုင်းမှာပင် ကျွန်ုပ်တို့သည် စိတ်ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သော ရုပ်ဝါဒ၏ ဘက်တော်သားများ ဖြစ်ကြပေသည်။ ယင်းသို့ ဘက်လိုက်ရ ခြင်းမှာ အရာဝါးများကို စိတ်ကူးတွေးထင်မှုများ မပါဘဲ၊ ငင်းတို့ အလို အလျောက်တိုင်း လေ့လာကြည့်မြင်သည့် ရုပ်ဝါဒ အသိတရားဖြင့်သာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် သဘာဝ အင်အားစုများ အကြောင်းကို သိနားလည်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ သိနားလည်ခြင်းဖြင့်သာ လျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြောင်းလဲပစ်ကာ သဘာဝ အင်အားစုများကို နိုင်နှင်းမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အလုပ်သမား လူတန်းစားကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူကိုလည်းကောင်း ယုံကြည့်မှရှိရန် ရုပ်ဝါဒက သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ သိနားလည်မှု၏ အပြင်ဘက်တွင် လျှို့ဝှက်နက်နဲ့ အသိခက်သော အရာဟူသည် မရှိဟန်၍ လည်းကောင်း၊ ထာဝရ ဘုရားသခင် အလုပ်တော်အတိုင်း ဖြစ်ကြသည် ဟူသော အယူအဆကို လက်ခံစရာ မလိုဟန်၍လည်းကောင်း၊ ‘ခိုင်မာ တိကျသော’ သင်ကြားချက်များကို ရှုတ်ချုပြစ်ပယ်ခြင်း မပြုဟန်၍လည်းကောင်း၊

အနုပင့်လောမ ရုပ်ဝါဒ

လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် သဘာဝကို ပြောင်းလဲပစ်ရန်အတွက် နားလည်သိရှိနိုင် သည်ဟၤ၍လည်းကောင်း ရုပ်ဝါဒက သင်ကြားပေးပေသည်။

